

LETO XXVI • ŠTEVILKA 1 • JANUAR 1994
POŠTNINA PLAČANA • CENA 110 TOLARJEV

D 5600 / 2001

viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC P.O.

TRIKRALJEVSKI PEVCI

Koledovanje je star slovenski običaj, ki se že stoletja prenaša iz roda v rod. V naših krajih prihajajo koledniki na domove ob praznikih od božiča, novega leta do svetih treh kraljev. Tudi na predvečer svečnice hodijo koledniki od hiše do hiše in prepevajo koledniške pesmi, ki so nekakšne koledniške voščilnice, izražene s pesmimi. V Mislinji in njeni širši okolici je trikraljevski običaj še dobro ohranjen in na predvečer treh kraljev koledniki radi prihajajo pod okna domov, kjer prepevajo v sporočilu evangelija in pobirajo darove v znamenju "svetih treh kraljev".

Mislinjski koledniki Fric Tisnikar, Tone Zajc in Marjan Timošek ob spremljavi harmonikarja Draga Tisnikarja že vrsto let gojijo to staro koledniško tradicijo.

*Tam v jutravi deželi
ena zvezda gori gre.
Na novo je ta zvezda,
lepo sveti se!*

*Mero in kadilo,
to čisto je zlato.
Nobenemu človeku,
le samemu bogu.*

*Pred njmi gre ta zvezda,
jim kaže pravo pot.
Nad štalco je obstala,
kjer je rojen naš gospod!*

*Sveti trije kralji,
romarji so možje.
So to zvezdo zagledali,
so dete iskat šli.*

*Zdravi nam ostanite,
mi gremo zdaj od vas.
Nič nam ne zamerte,
da smo zbudili vsa!*

GRADNJE V POGOJIH TRŽNEGA GOSPODARSTVA

Posledice novih tržnih razmer, ki so se začele uveljavljati pred tremi leti, so v GG Slovenj Gradec najprej občutili delavci gradbenega obrata. Pomanjkanje sredstev za do tedaj njihovo glavno dejavnost (nizke gradnje za potrebe GG) je vplivalo na odločitve vodstva Gradenj, kar je pomenilo korenite spremembe dela in poslovanja tega obrata. O tem in o lanbskoletnem delu je direktor poslovne enota Bogdan KUTIN, dipl. ing. gozd. povedal:

Bogdan Kutin, dipl. ing. gozd.

"Zaradi poznanih težav, ki so se pričele v gozdarski dejavnosti leta 1990 in so se potem nadaljevale vse do danes, ni bilo več denarja za gradnjo gozdnih cest; ostala so nam le manjša vzdrževalna dela. Prej smo ca 80 % dela opravili v gozdarski dejavnosti, 20 % pa

pri eksternih naročnikih. Naenkrat so se številke obrnile in nam je ostalo le 20 % dela v gozdarstvu. Zato smo bili prisiljeni iskati delo na trgu. V tem obdobju pa se je pojavila močna konkurenca med specializiranimi podjetji za gradbena dela in novo nastalimi privatniki.

V letih 1991 in 92 smo si zelo prizadevali pridobiti kar največ del. Z veliko truda in odrekam nam je uspelo zagotoviti delo za zaposlene. Dela smo opravljali kvalitetno in v dogovorjenih rokih, saj skoraj nismo imeli nobenih reklamacij. Tudi cenovno smo bili ugodni ponudniki. S tem smo si pridobili dober renome v tem Koroškem prostoru tako, da so v zadnjem letu 1993 naročniki že sami iskali usluge pri nas. V tem obdobju pa smo bili prisiljeni tudi temeljito zmanjšati število zaposlenih in spremeniti delovne navade. V kolektivu so ostali le stalni delavci v takem številu, za katere vidimo zaposlitev tako v letnem kot v zimskem času. V režiji je sedaj zaposleno minimalno število delavcev, v proizvodnji pa le 15 delavcev za nedoločen čas, 19 delavcev pa je v letu 1992 dobilo odločbe za trajne tehnološke viške. Delo smo organizirali tako, da preko sezone zaposlujemo še delavce za določen čas in po pogodbi, v lanski sezoni pa smo zaposlovali še delavce iz drugih gozdarskih obratov.

Gradbeništvu je v glavnem panoga dejavnosti, ki je sezonskega značaja. Delati je potrebno takrat, ko se delo pojavi in so razmere za delo ugodne. Tako so naši delavci v letnem času delali po 9 oz. 10 ur dnevno, po potrebi tudi več, pa tudi vse sobote.

V letu 1993 smo delali najrazličnejša dela, od visokih do nizkih gradenj za najrazličnejše ponudnike: za podjetja, za občine in tudi za čisto individualne koristnike naših uslug. Zgradili smo športno šolsko igrišče pri osnovni šoli Mislinja, uredili smo okolico pri osnovni šoli Šmartno in Dolič, delali smo mostove za občino Ravne in Slovenj Gradec, vzdrževalna dela na industrijskem objektu v TP Pameče, dogradili objekt gostilne na Klancu, uredili Pik-Bar v mestu Slovenj Gradec, pa poslovni prostor za firmo ALPO. Za ostale individualne naročnike smo delali razne škarpe, omete, slikopleskarska dela, polagali tlakovce in podobno, za potrebe gozdarstva pa smo grederirali in gramozirali gozdne ceste ter popravljali propuste, jaške in mostove.

V lanskem letu se je sezona sorazmerno hitro končala zaradi zgodnjih snežnih padavin. Nekaj delavcev smo zaposlili s pluzenjem gozdnih cest, večina stalno zaposlenih pa dela na vlečnicah na Kopah, kjer je delovni čas od 7. ure zjutraj pa do 17. ure popoldan vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah ter med prazniki, tudi med takimi kot sta božič in novo leto.

Naši delavci se zavedajo, da živijo od svojega dela in se prilagajajo vsem nastalim razmeram.

Želimo si, da bi se tudi ostali del gozdarstva čimprej reorganiziral in zaposloval tako število ljudi, da bomo konkurenčni pri vseh delih, ki se pojavljajo v gozdarstvu. S tem pa vidimo tudi obstoj Gozdnega gospodarstva oz. izvajalskega podjetja."

Ida ROBNIK

VSEBINA

Januarska številka je še vedno praznično obarvana. Vsebuje še nekaj prispevkov o 25-letnici VIHARNIKA in novoletno anketo.

Objavljamo pa nekoliko več nekrologov, ker v vsebino decemberske številke takih prispevkov nismo uvrstili.

Prebrali pa boste lahko še:

- Gradnje v pogojih tržnega gospodarstva
- Gospodarjenje z živalskim svetom in urejanje odnosov med gozdom in divjadjo
- Preoblikovanje Mesnine
- Nekaj posvetnih o Mešku

ter še vrsto drugih zanimivih člankov.

DAMJAN JE BIL PRVI

Na novega leta dan nekaj minut pred šesto uro zjutraj je na porodniškem oddelku slovenjegraške bolnišnice prva rodila dečka Damjana Vida Krajnc iz Legna pri Slovenj Gradcu. Tehtal je 3,370 gramov, v dolžino pa je meril kar 51,50 cm.

Srečni mamici ob novoletnem družinskem dogodku iskreno čestitamo, enake čestitke pa veljajo tudi od sodelavcev Nove opreme, Slovenj Gradec, kjer je Vida zaposlena.

F.J.

Gospodarjenje z živalskim svetom in urejanje odnosov med gozdom in divjadjo

Pestrost vrst avtohtonih živali, od katerih je večina še danes zastopana v svojem naravnem okolju z dovolj številnimi in zelo stabilnimi populacijami, je izjemna vrednota in pomembno naravno bogastvo in ena izmed komparativnih prednosti Slovenije. Za širok krog ljudi pa so živali vrednota dokler se gibljejo v svojem naravnem okolju. Samo takšne predstavljajo večini ljudi nepogrešljiv sestavni del naravnih ekosistemov ter zato naravno dediščino. Prostoživeče divje živali so javna dobrina in last države. Zato je ohranitev vseh vrst avtohtonih prostoživečih živali in njihovih naravnih habitatov v nacionalnem interesu Slovenije. Zato tudi gospodarjenja z divjadjo, kot dela živalskega sveta, ni mogoče prepustiti izključno lovstvu, niti katerikoli drugi posameznimi dejavnosti ali ožji skupini. K odločanju o divjadi je treba poleg lovstva pritegniti tudi vse druge dejavnosti, ki so zainteresirane za divjad in njeno okolje.

Za vzpostavljanje uravnoveženosti okolja in divjadi je zelo pomembno ugotavljanje stanja ter uravnoveženosti ob določenem času na vsem ekološko zaokroženem območju, ki ga naseljuje enotna populacija divjadi. V okviru celote ekosistema območja namreč stopata v medsebojne odnose biosistema enota populacije divjadi na eni in biosistemska enota življenjske združbe okolja tega območja. Obe sta soodvisni, stanje njunih medsebojnih odnosov pa se kaže v kazalcih na divjadi (telesna teža, zdravstveno stanje, višina prirastka, stopnja umrljivosti, itd.) in v okolju (stopnja izpašenosti, objedenosti rastlinstva, selektivni vpliv prehrane divjadi na posamezne rastlinske vrste). Te kazalce je treba v naravi evidentirati in na tej podlagi dobiti usmeritve za ukrepanje med divjadjo in v okolju.

Vsaka posamezna populacija divjadi je enkraten in neponovljiv genski sklad določenih lastnosti in značilnosti živalske vrste. Zato ni dovolj ohraniti samo živalske vrste ampak po možnosti ohraniti njene posamezne populacije na prostoru, na katerem danes živi.

Pogoj za preživetje populacij živalskih vrst v najrazličnejših okoliščinah, ki jih lahko doletijo v naravi, je njihova genetska razno-vrstnost, ki se po naravni poti vzdržuje s prehajanjem osebkov med populacijami od ene k drugi. Zato je treba zagotoviti možnost prostega prehoda divjadi med populacijami z ureditvijo biokoridorjev. Zaradi drobljenja na ranljive mikropopulacije in trganja naravnih povezav med njimi je treba opustiti rajonizacijo divjadi z vmesnimi prostimi zonami in odstreljevanje prehodne divjadi daleč od njenih običajnih nahajališč.

Ohranitev divjadi je pogojena tudi z ohranitvijo njenega naravnega življenjskega okolja. Zato je treba ob varovanju vsake posamezne živalske vrste zavarovati tudi njeno življenjsko okolje. Z gozdnogospodarskimi ukrepi je treba oblikovati rastiščnim razmeram primerno zastopanost drevesnih vrst in njihovi strukturi us-

trezen gozd, ki bo najbolje izpolnjeval svojo mnogonamensko vlogo tudi pri ohranitvi in gojitvi divjadi. Za bivanje in prehrano divjadi je treba ohranjati tudi pomembne grmovne in drevesne vrste.

IZ PROGRAMA RAZVOJA GOZDOV IN GOZDARSTVA SLOVENIJE

V kulturni krajini, ki ni namenjena samo divjadi, ampak predvsem zadovoljevanju življenjskih potreb človeka, mora biti divjad usklajena s cilji človekovih gospodarskih in drugih dejavnosti v prostoru. Različni pristiki civilizacije so v kulturni krajini okrnili naravne samoregulacijske mehanizme, s katerimi naravni ekosistemi vzdržujejo dinamična naravna ravnotežja med vsemi svojimi sestavnimi deli. Zato je v takih okoliščinah tudi lov na divjad nujen. Vendar pa naj bo lov predvsem naravovarstvena dejavnost, do-

hodki, pridobljeni z lovom, pa namenjeni izključno za ohranitev divjadi in njenega okolja. Ohranitev divjadi in njenega naravnega življenjskega okolja je zaradi navzkrižja interesov v prostoru in pritiskov civilizacije na naravo zahtevna strokovna naloga in uresničljiva samo s kakovostnim lovogospodarskim načrtovanjem, ki je vključeno v sistema prostorskega in gozdnogospodarskega načrtovanja in obvezuje vse, ki posegajo v naravo.

Za naravovarstvene namene in raziskovanje divjadi je treba na površinah dosedanjih gojitvenih lovišč zasnovati naravovarstvene parke. Upravljanje z divjadjo mora imeti za temeljni cilj ohranitev vseh vrst divjadi, uravnoveženih z njihovim kolikor mogoče ohranjenim življenjskim okoljem.

Odgovornost za načrtovanje ohranitve naravnih habitatov divjadi in v njih danih naravnih življenjskih možnosti in načrtovanje ukrepov mora prevzeti ustrezna javna služba.

KAKO SO NEKOČ ŠLE KMETIJE NA BOBEN

Hodil sem službeno po Šentvidu ali Zaveršah. Ustavil sem se ob razvalinah poslopja, ki ga je že preraslo grmovje, pod njim le kup kamenja. Ob pogledu na to podrtje, kjer je nekoč utripalo kmečko življenje, se me je lotila otožnost in spomini so uhajali nazaj v otroška leta. Tu sem, sva s sestro nosila v gozd očetu in bratoma kosilo, ki so tu podirali drevje, da so zaslužili za najnujnejše.

Bila je pozna jesen in zapadlo je par centrimetrov snega. Po gozdu so že ležale podrene lepe debele smreke za lesnega trgovca, ki je kupil drevje na panju ali počez, kot so takrat rekli. Posekal pa je veliko več, kot je plačal in tako se je marsikdo obogatil na račun nevednega kmeta. Po kmetih so takrat hodili rubežniki za neplačan davek. Za njim pa lesni trgovci. Tedaj, ko je bil kmet v največji stiski, so od njega dobili najbolj poceni hlodovino.

Ko sva s sestro prinesla v ta gozd kosilo, je prijokala v svoj gozd gospodinja-lastnica, že stara ženica. Hodila je po snegu kar v nogavicah, vila roke in tarnala: "Za božjo voljo, kaj delate? Uničili me boste! Ojej, moj gozd, moj ljubi gozd. Za božjo voljo, nehajte." Vsem se nam je uboga ženica smilila, pa ji nismo mogli pomagati. Sin, ki ni hotel delati doma je po gostilnah zapravljajal denar, je prodajal les za svoje dolgove. Hodil je od gostilne do gostilne, lepo oblečen in naročal najboljše jedi. Dobro mu je delo, da so ga ljudje občudovali kot imenitnega gospoda. To je bila Pušnikova kmetija v Zaveršah blizu Šmiklavža. Celo

posestvo je kupil sosed Pačnik po domače Fric. Edini sin Pušnikove mame pa je moral po svetu.

Mnogo kmetij je v tistih časih pred vojno šlo na boben, ne samo zaradi zapravljenosti kot ta, ampak tudi zaradi nepazljivosti in nevednosti lastnikov, katere so brezvestni trgovci odrli. Zato ni prav, da bi tako pridobljeno lastnino tem sedaj vračali. Še danes tipična kmečka poslopja na teh sedaj državnih parcelah pričajo o ljudeh, ki so na njih nekdaj gospodarili.

Mnoge so pokupili ljudje iz mest za vikende. V Dovžah in Razborci so propadle kmetije: Soplšekovo, Kučejevo, Jerankovo in še morda katero pozabljeno. V Mislinjskem jarku so prišle kmetije v last tedanjim lastnikom gozdov in industrije, pred prvo svetovno vojno: Lonigarja, Poglajna in Bonace, zadnji lastnik pred 2. svetovno vojno je bil Perger. To so bile kmetije: Covnerjevo, Hujekovo, Papeževo, Urmovo, v Tolstem vrhu, V Mislinjskem jarku pa: Robnikovo, Sovičevo, Kunjevo, Parovo, pa morda še katero pozabljeno. Po pripovedovanju Jožeta Pogorevca je baje Robnik dal celo posestvo Bonace v zameno, da je bil lahko enkrat v gosteh pri kosilu z njim. Zanimivo je, da po vojni ni šla na boben nobena kmetija. To je zasluga gozdnega gospodarstva. Zgrajena pa je cesta do doma, po kateri se danes vozijo v dolino z avtom, kar pa današnji človek tako rad pozablja.

Jože KRAJNC

Preoblikovanje Mesnine

Mesnina Otiški vrh posluje od 1. 7. 1992, kot Klavniško predelovalna zadruga, ki so jo ustanovili KGZ Ledina Slovenj Gradec, KGZ Dravograd, KGZ Prevalje in 108 delavcev Mesnine. To pomeni, da so s to organizirano v Mesnini pridobili znanega lastnika in ustanovitelja in je bil tako proces lastninjenja v skladu z zakonodajo zaključen. Zaradi izredno kratkega roka za usklajevanje in neusklajenih interesov v začetku, so pri Mesnini ob ustanovitvi KPZ Mesnina ugotovili, da je to še le prva stopnja reorganizacije, da pa je nujna čimprej tudi vsebinska reorganizacija Mesnine, s katero bi znotraj uredili vse neurejene zadeve za nazaj in si postavili prepotrebne trdne finančne temelje za poslovanje.

Tako ugotavlja tudi direktor Mesnine dipl. ing. Franc Javornik, ki pravi: "Ko se danes ukvarjam s to reorganizacijo, ugotavljamo, da na trenutni položaj Mesnine poleg velikih obramenitev iz preteklosti močno vplivajo tudi izredne ostre in neurejene tržne razmere v mesarski dejavnosti in gospodarstvu nasploh. Posledice vseh teh razmer je velika nerentabilnost in veliki problemi pri sprotnem financiranju. Zato za bodoče poslovanje nujno rabimo svež kapital, oz. je nujna dokapitalizacija, ki pa je možna samo z velikimi odrekami znotraj Mesnine s ciljem znižanja stroškov in povečanja prihodkov, kar je praktično samo nadaljevanje notranjih procesov. Večji delež trajnega kapitala pa želimo pridobiti z notranjo reorganizacijo v več samostojnih družb, v katere bomo aktivno vključevali sedanje in nove zainteresirane poslovne partnerje, s katerimi se bomo poslovno in organizacijsko povezovali s ciljem skupnega pristopa do proizvodnje in skupnega nastopanja na trgu. Pomembnejši delež pri ureditvi razmer znotraj Mesnine bodo v bodoče morali nositi tudi sedanji lastniki, to so splošne zadruge in preko njih kmetje. To naj bi se v sedanjem trenutku izkazovalo predvsem v ponudbi goveje živine za zakol, ki jo je trenutno zaradi pomanjkanja živine v državi možno dobro plasirati izven regije in v privatnem sektorju. Poudariti je potrebno, da se na tak način prodaja samo kvalitetna živina, medtem ko nam ostaja slabša kvaliteta. Na podoben način je močno prisotno tudi nenadzorovano klanje na domu in oskrba potrošnika z mesom mimo vseh regularnih poti. Izgradnja klavnice in ustanovitev KPZ Mesnina pa je le bila dolgoročno usmeritev koroškega združništva, zato trenutne neurejene razmere na trgu in popolna anarhija pri nadzoru nad prometom blaga na njeno usodo ne bi smela vplivati. Naj ob tem poudarim, da ostaja dejavnost Mesnine tudi v bodoče v osnovi enaka, to je odkup vseh vrst mesnih izdelkov in prodaja mesa in izdelkov na širokem področju države. Svojo dejavnost pa dopolnju-

jemo z izvajanjem vseh vrst uslug pri klanju živine in izdelavi mesnih izdelkov, prav tako pa dopolnjujemo tudi širok asortiman proizvodnje. Kot novost lahko omenim tudi zakol goveje živine za domačo uporabo po konkurenčnih cenah in zdravstveno pregledan. Goveje polovice pa bomo tudi kvalitetno ohladili in pripravili za transport," pravi dipl. ing. Franc Javornik.

F.J.

Redek lovski plen

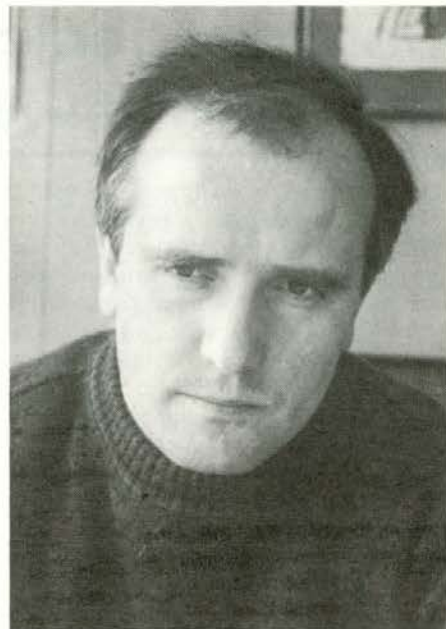
Nenavadna lovska sreča se je nasmehnila lovcu lovske družine Mislinja Antonu Smonkarju, ko se je v njegovo past, nastavljeno v Tisniku nad Hudo luknjo, namesto pričakovane kune ujela divja mačka. Dogodek je zanimiv predvsem zato, ker je ta divjad za naše razmere zelo redka. V Sloveniji živi predvsem v obsežnih visokokraških gozdovih Notranjske in južne Dolenjske, v Trnovskem gozdu in na kraškem svetu slovenskega Primorja. Je značilna divjad alpskega predgorja in krasa, vendar jo včasih najdemo tudi drugje. Ustrezajo ji predvsem prostrani listnati in iglasti gozdovi, rada zaide v opuščene in zaraščene kmetije in travnike. Tu najde tihe in samotne kraje, kjer večino dneva prespi. Rada se naseli v opuščeni lisičini, jazbini ali v pripravnem drevesnem duplu.

Lovski blagor!

Ivan LEKŠE

Lovec s svojim plenom - Foto: I. Lekše

Franc Javornik: "Treba bo še veliko storiti..."

KONFERENCA SINDIKATA V DECEMBRU

Na decemberski seji so bili sindikalisti Gozdnega gospodarstva seznanjeni s sklepi seje republiškega odbora, glavni del razprave pa je bil namenjen izplačilu drugega dela regresa.

Republiški odbor je razpravljalo o problemih presežnih delavcev, ki so posledica zakona o denacionalizaciji, o razdružitveni pogodbi med GG, zadrugami in bodočo javno službo, o kolektivni pogodbi, o delavski hranilnici ter o bodoči organiziranosti sindikata gozdarstva Slovenije. Drastično zmanjšanje zaposlenih v gozdarstvu pomeni tudi bistveno manj denarja od članarine, kar pa lahko ogrozi obstoj sindikata naše dejavnosti.

Lani je konferenca sindikata GG večkrat razpravljala o izplačilu regresa. Na tej, zadnji lanski seji, pa so sindikalisti zahtevali izplačilo drugega dela regresa za leto 1993 in sprejeli sklep, naj bo izplačan v višini 15.000 SIT brutto pred novim letom ter sprejeli odgovornost, da bodo delavce seznanili o možnosti zamika izplačila januarske plače za ca. 5 dni.

Ida ROBNIK

Novoletno srečanje lovcev

S puško čez ramo je predsednik Lovske zveze Slovenije mag. Franc Avberšek čakal na tekmovanje

Novoletno lovsko srečanje v Doliču

Lovska družina iz Doliču pri Mislinji je že desetič zapored izvedla tradicionalno novoletno tekmovanje v straljanje na glinaste golobe. Tekmovanja, ki je bilo pri Lovskem domu v Doliču (na sliki) so se udeležili 16 slovenskih lovskih družin, kot gost pa je na tekmovanje prišel tudi predsednik Lovske zveze Slovenije, mag. Franc Avberšek.

Ekipno so na tekmovanju zmagali člani Lovske družine Žalec, drugo mesto so zasedli lovci LD Velenje, tretje mesto pa so si priborili lovci LD Oljka, Šmartno ob Paki. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Jože Žgank iz Žalca, pred Janijem Krivcem iz Zidanega mosta in Poldijem Travnarjem, članom Lovske družine Dolič.

F. Jurač

KADROVSKE VESTI - SOCIALNA PROBLEMATIKA - REKREACIJA

Biserna poroka Alojzije in Henrika Andriča

Že v večjih župnijah so slavja zlatih porok precej redka, še bolj pa so redka slavja bisernih porok ali ohceti kot jim Korošci po domače pravimo. So prava čast za slavljence, ki takšen jubilej dočakajo v skupnem zakonskem jarmu.

Ko sem na mrzel decemberski dan na spodnji Muti povprašal nekega možakarja za Andričev dom, mi je z roko pokazal: "Vidiš tisto bajto, tam v bregu na onem kraju potoka!" Povedal je še, kod naj hodim. Zahvalil sem se mu ter jo mahnil

z optimističnimi občutki novim znancem naproti.

Pozvonim. Odpret mi pride prijazna gospa. Povprašam jo: "Ste vi tista, ki se je tretjič poročila z istim ženinom?" Nasmeje se ter prikima: "Ja, pa kdo vam je to povedal?" "Vaše poročne slike sem videl v neki vitrini." Ko ji povem, da bi o tem rad kaj napisal, me povabi v hišo in pove, da moža ni doma, in ga bo zet vsak čas pripeljal od zdravnika.

Malce hudobno vprašam biserporočeno Alojzijo, kako je zmogla polnih šestdeset let v zakonskem jarmu voziti z istim soprogom, ko pa dandanes kar precej zakonov niti polovico te dobe ne vzdrži skupaj, nekateri se razidejo že po nekaj letih. "Ja, kdor ni razvajen, vse težave strpno prenese. Sicer pa tudi nama trdih življenjskih preiskujenj ni manjkalo, kakor tudi ne trdega dela hvala Bogu kruha tudi ne. Zdaj je vse to za nama. Škoda, da mož ni doma, bi vam še on kaj povedal. Res si nisem mislila, da bo takšno starost dočakal, kar trinajskrat je bil operiran. Komaj si je od ene bolezni opomogel, že se ga je lotila druga, k sreči je vse uspešno premagal." "Kje in kdaj vam je stekla zibelka?" "Rodila sem se 21. 6. 1912 na Gortini pri Grizoldu, kot nezakonska. Le nekaj let mi je bilo, ko sem dobila očima, a bil je dober do mene in nisem občutila razlike ob polsestri in bratoma. Svoje otroštvo sem preživela deloma pri babici in deloma pri materi, in povsod sem se pridno učila vsakršnega dela, za kar sem (Nadaljevanje na 6. strani)

Bisernoporočenca Andrič

Nekaj posvetnih o Mešku

(Ob trideseti obletnici njegove smrti)

Takoj po zimskih počitnicah nam je učiteljica povedala, da pride na našo šolo šolski inšpektor. Rekla je, da bo obiskal naš razred in se med uro pouka prepričal, kako se učimo in kaj znamo. V tretjem razredu seveda še nismo vedeli, kaj in kdo je inšpektor in še manj, zakaj se za naše znanje zanima. Z učiteljico smo se dogovorili, katerega izmed nas bo vprašala in tudi približno kaj, če bo inšpektor to želel. Mene je ohrabila do te mere, da sem kar poskočil pred tablo, ko je inšpektor zahteval prostovoljca iz računstva. Povrh sem mu zdrdal še vso poštevanico, da se je na koncu smejalo učiteljici in inšpektorju.

•••

Sredi postnega časa je katehet Franc Jager, ki je bil takrat v šentiljski fari kaplan, pripravljaval v svojih veroučnih urah na obisk gospoda dekana. Njegov obisk se nam je zdel še pomembnejši kot pred kratkim inšpektorjev. Tudi katehet me je porinil v vrsto vpraševancev. Ko je prišel dekan, me je vprašal prvega. Bil je g. Franc Ksaver Meško, dekan takratne dekanije Stari trg pri Slovenj Gradcu, ki pa je sicer župnikoval na Selah. Opravila sva na hitro in vidno v njegovo zadovoljstvo. Ko sem ga ves majhen

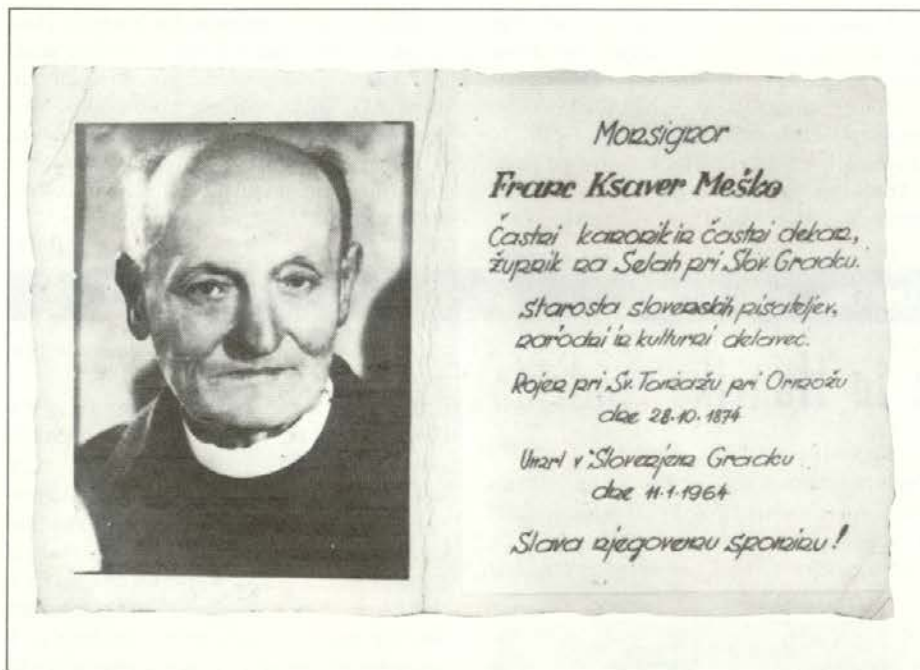
gledal navzgor, se mi je zdel slok in zelo visok. Izpod lepega širokega čela me je gledal navzdol kot oddaljeno sonce iz razvezjenega nebesnega svoda. Ga je bel kolar in črna suknja naredil za moje videnje tako velikega, ali prikrit strah pred njim v meni, ali drobec poniglavlega ponosa spričo sošolcev?

Čez leta sem ga, že odrasel, srečal na slovenjegraški pošti. Stal je v dolgi vrsti za drugimi pred okencem, z nahrbtnikom in aktovko v roki, jaz za njim. Takrat sem ga videl čisto drugačnega. Najina spirala glede velikosti je zanihala v moj prid. Bil je majhen nekoliko upognjen, skratka, nič več zravn in visok. So to leta, sem pomislil, asketsko življenje, čez štiriletno vojno pregnanstvo, njegovemu življenjskemu poslanstvu sedaj nenaklonjen režim...

Zrl sem čez njegova ramena v dolgo vrsto pred seboj. - O, srečna otroška mladost, sem se zavedel, kako lepo je bilo gledati navzgor. Vsakemu navzgor in v oči - tudi Mešku.

•••

Na vrata župnijske pisarne, kjer je Meško pisal svoje knjige, je potkal mlad novinar, da bi napisal o njem intervju. Med pogovorom je novinar izvelkel tobačnico in ponudil cigareto tudi Mešku.

(Nadaljevanje s 5. strani)

jim hvaležna in vse to mi je v življenju še kako prav prišlo."

"Kje ste se srečali s Henrikom?" "Mož je od Samčeve domačije iz Sv. Vida pri Vuzevici ter starejši od mene točno šest let. Poročila sva se v tistih kriznih časih, 20. avgusta 1933. Nekaj časa sva bila še pri babici na Gortini, potem pa sva si kupila košček zemlje na Podlipju ter si zgradila skromen domek. Tja smo se preselili marca 1938. Življenje sva podarila trem otrokom: Maksiju, Frančeku ter Anici. Za preživetje je bilo treba kar trdo delati. Mož je kar pridno zidaril in ga po več dni ni bilo domov. Alojzija pa je ob gospodinjstvu in vzgoji otrok hodila po dninah, da so lahko shajali.

"Srečna sva, da nama je uspelo privzgojiti otrokom vse tiste vrednote, ki so za vzgledno

življenje nujno potrebne. Pred desetimi leti so nama potomci priredili zlato poroko, letos pa biserno. Ohcet pomeni tudi lepo pozornost. Nekdo mi je povedal, da so na tej ohcti ženinu celo ukradli mlado nevesto. Tako so jima polepšali jesen življenja. Doma je ostal sin Maksij z družino, ki skrbi za naju, občasno pa naju obiščejo tudi ostali."

Še to bi vas vprašal: "Kdaj vam je bilo najtežje?" "Kadar je bil moč hudo bolan." "In kdaj vam je bilo najlepše?" "Kadar naju obiščejo potomci ter vem, da smo vsi kot družina zdravi. Kaj je lepšega v družinah, če so vsi zdravi in se lepo razumejo?"

Da bi bila še vrsto let zdrava naša bisernoporočnica jima želimo vsi, ki ju poznamo, z željo, da bi dočakala zdrava še diamantno poroko.

Ludvik Mori

- "Kadite?" ga je vprašal novinar.

- "Seveda kadim, kadim. Toda samo pri oltarju." mu je odvrnil Meško.

•••

Na tepežni dan so selanski otroci radi prišli otepsti tudi Meška. Ni dajal dosti, dal pa je vsakemu nekaj. Največkrat kos kruha in malenkost denarja. Otroci so se bolj veselili denarja kot kruha, ki jim ga po kmečkih domačinah ni manjkalo. Prvo leto po vojni so bili v obtoku beli dinarski in modri petdinarski bankovci. Prišlo je šest tepežkarjev in Meško je dal vsakemu kos kruha in vsakemu pet bankovcev po en dinar. Otroci so veseli odšli. Lipju pa je med prešermim prerivanjem padel kruh na tla. Brž je pohitel nazaj v župnišče, povedal Mešku, da mu je kos padel na tla, poljubil kruh in rekel: "Če kruhek pade ti na tla - poberi in poljubi ga. - Tako ste nas učili gospod."

Meško je kruh sprejel nazaj in mu, ves zadovoljen nad njegovim spoštovanjem do kruha, dal, namesto drugega kosa, modri bankovec za pet dinarjev. Ko jim ga je potem Lipi pokazal, so skoraj vsi v en glas zagodrnjali, češ zakaj ni padel kruh na tla tudi njim.

•••

Meška so večkrat obiskali reveži in berači. Prav pogosto pa se je oglašal pri njem šantavi Maks. Namesto denarja mu je Meško dal še uporabne čevlje. Maks se mu je ves vesel lepo zahvalil in brž zavlil v bližnjo Klančnikovo gostilno. Ker ni imel denarja za pijačo, je začel med gosti prodajati Meškove, tedaj seveda že Maksove, čevlje.

Ko je Meško zvedel, kaj počne Maks v Klančnikovi gostilni z njegovimi čevlji, je pohitel tja in jih od Maksa kupil nazaj. Tako je imel Maks za pijačo, Meško pa čevlje, ki mu jih je pozneje, ko jih je Maks zaras potreboval, poklonil še enkrat.

•••

Turisti so se nazaj grede z Urslje gore radi vračali skozi Sele in obiskali Meška. Radi so z njim pokramljali, to pa je bilo včasih tudi njemu, če mu je le dopuščal čas.

Nekega večera sta prišla dva. Čeprav so takrat na Sele že napeljali elektriko, je Meško pisal in bral še vedno ob sveči, češ, ker je elektrika draga. Tudi tistega večera je Meško pisal ob sveči.

"Zakaj ste pa kar ob sveči?" sta bila turista radovedna. "Saj imate vendar električno luč."

"Veste, kadar sem sam, se to nikakor ne spleča. Zdaj, ko smo trije, zdaj pa že." je odvrnil Meško in obrnil stikalo.

•••

Leta 1954, ko na Selah še niso imeli elektrike, mu je pisateljska družina iz Ljubljane prinesla radio na baterije in slušalko. Meško ga je odklonil, češ, da ga ne potrebuje in da je to za njega prevelik luksuz. Namesto, da bi bili gostje nad svojim dobrim delom in namenom veseli, so bili užaljeni. Meško je to uvidel in ga navsezadnje le sprejel. Selanci vedo povedati, da ga je potem nekemu poklonil naprej.

•••

Od Sel do podružnične cerkve sv. Neže na Vrheh je pozimi dobri dve uri hoda, kadar je veliko snega pa še več. Na god sv. Neže (21. jan.) je Meško vsako leto šel v to podružnično cerkev opraviti mašo. Tja in nazaj grede se je vedno oglašil in malo odpočil pri hiši ob križišču s cesto Slovenj Gradec - Kotlje. Neke zime, ko je bilo ogromno snega, so mu tja grede svetovali naj, za božjo voljo, nikar ne hodi naprej, saj v takem vremenu vendar nobenega ne bo k maši. Ni se dal prepričati, da je to pač njegova dolžnost, je vztrajal.

Nazaj grede, ko se je ves izmučen in zakasnel spet oglašil tam, so mu v dobri veri, da ni bilo v cerkev nobenega, razen njega, rekli: "Pa smo vam svetovali, gospod dekan, da ne hodite naprej, ker danes pa res ni bilo k maši nobenega."

"O, bili, bili. Dve ženski sta pa le prišli" je ves zadovoljen odvrnil Meško.

Prilpil: A. Šentel

Šopek spominov

Objavljamo nekaj verzov iz Šopka spominov na pokojnega Franca Ksaverja Meška, ki jih je napisala Milka PROŠT iz Gradišča pri Slovenj Gradcu.

Prisluhnimo besedam tem,
kar govoril je Meško vsem:
"Ljubite dobrega Boga,
v njem je vse, kar svet ima."

Bil vzor si skromnosti ljudem,
čeprav si skrival se očem.
Vsa dela dvojca so bila
v božjo čast opravljena.

Bil prava luč si vernikom
in sveti vzor duhovnikom.
Oj, še nam sveti v temno noč,
skušnjav neštetih in zablod.

Še grob nam tvoj to govori,
da prazne svetne so časti.
Si sam odklonil vence vse,
saj našel tam si vse lepše.

Če ne bi prepovedal to,
da z rožami te zasujemo,
ne bil samo bi grob zakrit,
ovenčali bi celi hrib.

Pa kaj, minljive rože so.
Prekmalu vse le zvenejo.
Najlepši venec sam si zvil,
ki te na veke bo krasil.

Še v testamentu dejal si to;
da spomenik kaj skromen bo.
Le križ lesen naj tam stoji,
tolaži žalostne ljudi.

VIHARNIK izdaja Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, p.o.

Uredniški odbor: Ida Robnik, Majda Klemenšek in Gorazd Mlinšek.

Urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Žnideršič.

Naklada: 1900 izvodov.

Tisk: TGP CODA PRESS, Maribor
Dovršitev: GZP MARIBORSKI TISK Maribor, 1994.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je VIHARNIK proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za kar se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

OSTALI DOGODKI

JUBILEJNO SREČANJE

Letos je praznoval naš priljubljeni "Viharnik" svoj 25. rojstni dan. Ob tej priliki smo se zbrali k majhni slovesnosti dopisniki in uredniški odbor pri Dulerju na Selah, da smo se pogovorili o težavah in uspehih, ki jih dosega glasilo med našimi ljudmi. Videli in spoznali smo se z nekaterimi sodelavci, s katerimi smo se poznali samo iz naših člankov, ki so prihajali iz širšega področja od Črne do Raven, preko Uršlje gore, Razbora in Raduš, pa do Mislinje in Pernic. "Viharnik" nas druži in bo poskrbel, da ne bodo ljudje, ki so tu živeli in dogodki, ki so se dogajali, utonili v pozabo. Ob tej priliki so nam nekateri kolegi in kolegice dopisniki prebrali svoje misli, želje in občutke.

Na sliki je Mihaela Lenart, ko čita svojo humoresko, ob njej pa lektorica Majda Klemenšek.

Ob tej priliki bi zaželel našemu jubilarantu "Viharniku" še dolgo življenje in veliko prijetnega branja v njem. Uredniškemu odboru in pa vsem sodelavcem od Črne preko Uršlje gore do Mislinje in Pernica pa veliko zdravja, dobrega počutja v letu 1994 ter novih domislic za prispevke v našem glasilu.

Rudi REBERNIK

Udeleženci srečanja dopisnikov VIHARNIKA ob 25-letnici. Z leve proti desni sedijo: Edi Černec, Vanja Kržan, Ida Robnik, Bruno Žnideršič, Ivan Dretnik-Ajnžik, Rok Gorenšek, Stojijo pa: Mihaela Lenart, Andrej Šertel, Gorazd Mlinšek, Majda Klemenšek, Jože Krajnc, Hubert Dolinšek, Jože Pratkanec, Jože Kreuh, Marjan Čuješ in Jože Logar. Fotografiral je Franc Jurač. Na sliki pa manjkajo: Vida Vrhnjak, Ludvik Mori in Rudi Rebernik.

Viharnik in koroški časopisi

Upam, da se ne motim preveč, da se je tu na Koroškem rodil prvi časopis Koroški Fužinar in to v Ravnah, kateremu so bili botri ravenski kovači ali fužinarji. Čeprav je kot publikacija izhajal le štirikrat letno, si je hitro pridobil krog bralcev in sodelavcev, med jeklarji in njihovimi družinami, zelo malo ali nič pa med kmeti v širši okolici. Jaz sem dobil to publikacijo v roke le po naključju, ko sem obiskal na domu Ajnžika, in to okoli leta 1983.

Prav tako mi je po naključju leta 1972 kot štiriletni otrok prišel v naš dom Viharnik, s prvotnim imenom Obvestila, ki so se rodila blizu slovenjgraške bolnice, materi kmetici in očetu gozdarju, botra pa je bila Lesna Slovenj Gradec. Vsebina tega časopisa se mi je zdela privlačna in zanimiva. Poskusil sem sodelovati s svojo okorno kmečko pisavo in besedo in že prava črtica je zagledala beli dan, in to me je vzpodbudilo, čeprav sem skrajša sodeloval bolj poredkoma, kakor je poredkoma prihajal ta časopis med nas.

Kot sem povedal so dobili ta časopis le tisti kmetje, ki so občasno prihajali na gozdarske obrate po izplačila za dobavljen les. Opazil sem, da na policah leži večje število tudi starejših izvodov Viharnika. Dal sem pobudo, da začnejo ta časopis pošiljati na dom tistim, ki jim po mnenju uredništva pripada. Že kot pubertetnik si je Viharnik naplavšal ljubco, ki ji je bilo ime Kmetijska priloga, zelo šibko, a živahno dekle, ki je že pri enajstih letih izdihnula in to je ljubimca Viharnika pri najlepših letih potrla, da je za polovico shujšal in z manj izvodi le komaj še diha, pri življenju ga lahko ohrani le širši krog bralcev z naročnino.

Enaka usoda je doletela zgoraj omenjenega Koroškega fužinarja. Pri štiridesetih je na mah shujšal, da ga za prepoznati ni, in takega je sram med ljudmi. Med množico časopisov in publikacij, ki na slovenskem izhajajo, smo tu na Koroškem namesto shujšanega K. fužinarja skušali zapolniti z novorojenim Prepihom, ki pa si kot dete med množico časopisov le težko utira pot med vse bolj ubobožane naročnike in bralce.

Res težko dojemamo, kam so gledali koroški kulturniki v tistih časih, ko je vsaka krajina osnovala svoj časopis, ki še vedno izhajajo v precejšnjih nakladah z večdesetletnimi jubileji. Kar naštejmo: Gorenjski list, Dolenjski list, pa Pomurski vestnik, pa Primorci, Porabci in Korošci onstran meje, če se ne motim, imajo več slovenskih glasil, celo tisti, ki so daleč od matične domovine, imajo slovenske časopise in vestnike. Mi Korošci tu v matični domovini pa smo ostali brez svojega časopisa, v katerem bi zapisal svoje črtice, spomine, doživetja, čustva, pesmi ter bolj ali manj izbrušene značaje, skratka vse tisto, kar časopisom zaupajo ljudje drugih krajin. Za vsakega bralca je tudi cvetje iz domačih logov

največkrat bolj zanimivo. Vsi ti zgoraj omenjeni koroški časopisi so odigrali vsak zase pomembno vlogo in je precej boljše kot nič. Če pa bi imeli svoj enoten časopis, bi se ljudje nanj navadili, ga vzljubili in le stežka bi se mu odpovedali, list pa bi se v gotovi višji nakladi lažje prebijal skozi te viharnе skope čase.

A sedaj imamo, kar pa imamo in pridno jih gojimo ter zalivajmo, da nam, še ti listi ne usahnejo. Pravijo, govornjena beseda izveni, pisna ostane. Vse kar je lepega ali trpkega zapisano v Viharniku ali v Koroškem fužinarju iz življenja naših dedov in babic se bo še ohranilo na kakšni knjižni polici našim potomcem.

Ludvik MORI

Srečanje dopisnikov

Spoštovani sooblikovalci Viharnika!

Že nekaj let je minilo, kar smo se zbrali v Črni, menda prvič na takšnem srečanju. Takrat sem dejal: "V Črni smo se zbrali, o Viharniku modrovali, kakšen naj bi bil, da bi se bralcem priljubil?"

Ponovno se srečujemo ob njegovi 25 letnici! Ob njegovem rojstvu sta ga naša očeta g. Šumečnik in g. ing. Šertel postavila na trdno skalo, in njegove korenine so globoko v trdnem temelju naše slovenske zgodovine!

Dovolita mi, draga ustanovitelja, da se vama za to srčno zahvalim v imenu nas vseh, ki smo tukaj ob vama! Dragi moji sodopisniki! Še naprej se trudimo, da mu bomo oblikovali prihodnost in sedanost, da bo večina ostajal na mejniku naše slovenske zgodovine! Nekoč, ko bo že nas sivina časa izbrisala, še bodo v roke jemali naši zanamci ta glasila in v njih iskali naše obraze. Iskali bodo tudi obraza g. Šumečnika in g. ing. Šertela, pa bodo dejali: "Ponosni smo na naše prednike, ki so nam zapustili, tako bogato zgodovino!" Naj citiram besede napovedovalke Radia Slovenj Gradec, ki je dejala: "Če bo vse drugo propadlo, Viharnik bo ostal večer!" To besedo vam, dragi sodopisniki poklanjam globoko v vaše srce. Naj ostaja v vas kot dota, da se boste še naprej trudili za njegov obstoj. Pomnite: čas bo odšel, z njim tudi mi, večno pa bomo ostajali s poznejšimi bralci v njih!

Zato ga še naprej oblikujmo! Če bo morda naša slovenščina okoma, naj nam tega lektorica ne zameri, kajti v mojem 40 letnem dopisovanju v celovško Mohorjevo družbo, mi je že pokojni državni svetnik dr. Pavle Zablatnik, ki je bil tudi moj mentor, dejal: "Ni važno, če so napake v pisanju, važen je duh, ki veje iz tvojih besed. Duh je trden kot gosposvet-ski kamen, ki je zgodovina našega malega dvomilijonskega naroda. In tega duha vam, ljubi moji, poklanjam in polagam na vaša srca". Pišimo še naprej, naj nas nič ne odvrča od tega. Zato naj vam vsi, dragi moji, izrekam za letošnje praznike voščilo, ki ne bo drago kupljeno darilo, temveč samo beseda: rad vas imam! To besedo izrekajte tudi svojim domačim. Pomnite, da se tako bogato okrašeno božično drevo, še tako lepe jaslice, ki jih boste postavljali, ne bodo odtehtali dara kot je beseda iz srca: rad te imam!" To izrekam vsem! Prav srčno rad vas imam! Doživljajte tiho srečo ob praznikih in z vami je moja beseda: rad vas imam!" To želim tudi vašim domačim, tudi bolnim, ki jih morda imate v družinah, tudi njim vi izrecite: Radi vas imamo!"

Viktor LEVOVNIK

PODELITEV REPUBLIŠKEGA PRIZNANJA

Turistično društvo Kotlje in krajevna skupnost Kotlje sta prejela republiško priznanje za najlepše urejen manjši kraj v letu 1993

Republiška turistična zveza Slovenije že nekaj let vodi akcijo za najlepše urejen kraj v Sloveniji.

Ocenjevanje je razdeljeno na več kategorij: večji turistični kraji, urejena zdravilišča, najbolj urejeno mesto do 100.000 in nad 20.000 prebivalcev, turistični kraji, in drugi manjši kraji.

Turistično društvo Kotlje je v kategorijo: drugi manjši kraji za leto 1993 prijavilo Kotlje. Pri ocenjevanju za to kategorijo so Kotlje dosegle prvo mesto.

Priznanje je iz rok predsednika Turistične zveze Slovenije, g. dr. Rožiča sprejel predsednik turističnega društva Kotlje g. Branko Junger. Slavnostna podelitev priznanja je bila 8. decembra 1993 v Novi Gorici, v hotelu "PERLA". Prireditev je prenašala tudi RTV Slovenija.

Glavne zasluge za to priznanje imajo: De profundis za urejenost Ivarčkega jezera in Rimskega vrelca; krajani Kotelj in okolice za urejenost naselij, hiš, kulturnih spomenikov, okolice šole in vrtca, pokopališča in gasilskega doma. Velike zasluge za to ima pa tudi turistično društvo Kotlje s svojim vsakoletnim, pustnim karnevalom in vzpodbujanjem krajanov za čisto in urejeno okolico.

Nazadnje so k temu pripomogle tudi Prežihove slovesnosti: Vorančeva in Alojzijeva v letu 1993, pa razširjenost kableske televizije in to, da je skoraj pri vsaki hiši telefon.

Turistično društvo Kotlje deluje v treh smereh:

a) spodbuja krajanje in institucije v kraju za lepo urejen kraj, v katerem živimo.

Dosedaj je bilo podeljeno že 29 turističnih nageljnov in priznanj za lepo urejeno hišo ali kmetijo.

b) organizira turistične prireditve.

Glavna turistična prireditev je vsako letni pustni karneval. Letos je bil že 15. Zahvala za to gre našim ljudem, to so: Pavšerji iz Podgore, Ošvenovi, Grosovi, Kotnikovi, Čekonovi, Renerjevi, Štručevi iz Podkrajca, Cesnikovi, Ratejevi, Gregorčevi, Hrvatovi, Lužnikovi, Kočnikovi, Črnjakovi, družina Hede Kamnik,

Štalekerjevi, Roženovi, Polanc, Jungerjevi in Vesela ulica, gasilsko društvo, krajevna skupnost in Jamer Peter s harmoniko, in še mnogo posameznikov;

c) razvedrilna dejavnost.

Društvo organizira vsako leto izlete za svoje člane. Sprejet je bil sklep, da si ogledajo vso Slovenijo. Doslej so bili že na Štajerskem, v Pomurju, na Gorenjskem in letos na Dolenjskem.

Turističnemu društvu Kotlje želimo tudi v bodoče uspešno delo v korist kraja in krajanov.

Rok GORENŠEK

PLANINSKI RAJ NAD MISLINJO

Kako je včasih težko vstati iz tople postelje. In če je vreme prejšnji dan južno in imaš občutek, da bo vožnja z avtom drsalnica in ko ne veš, kako se bo končala, te še manj vleče ven iz hiše.

Toda iz slabega jutra vstane krasen dan, to smo doživeli pohodniki, ko smo tisto decembersko nedeljo krenili iz Mislinje proti Šentvidu nad Valdekom. Ime je manj znano, je pa zato naša vodička Mira zanesljiva in brez strahu sledimo njenim korakom.

Midve jih ubirava skupaj in po poti odkrivava vresje, ki je skrito pod snegom, kot dar, ki ga je treba odkriti, pa si ga zato tembolj vesel. Mislinja je vsa zasnežena, to ti da misliti, da je res na višini 510 m, kar se sliši skoraj neverjetno (če pomislim, da je Sv. Križ na višini 528 m). Vse to premisslujem, ko lezem po strmih bregu nad avtobusno postajo, nakar me iznad hriba pozdravi sonce in nagradi s svojo zimsko svetlobo za ves trud. Hvala ti, narava, za vse te lepote! Nisem več zaspana in ko nas po poti opozarja še telohovo listje, da je pod snegom vse pripravljeno, Branko pa se v nedogled heca in zastavlja uganke, si z Miro rečeva: "Lepo nam je!" Tudi naša mladina je navdušena nad to čudovito zimsko pokrajino in pridno sledi svojim staršem. Kar ne morem verjeti, ko prikukamo iz gozda, da smo že na razpotju nad Čerjakovo domačijo. Prijetno pot nadaljujemo po zorani cesti. Sneg se lesketa kot drobni biseri, drevesa so okrašena z ivjem, lepa so kot najlepše božično drevo. Veter se zaganja v naša že rdeča lica in nam daje prijetno svežino. Sonce greje vedno topleje. Za trenutek postojimo in se ozremo na bližnje vrhove, ki so mi kot na dlani. Gledamo Pohorje, bližnji Kozjak, pa tudi naša Uršlja je bila nekam blizu. Prispemo na lovsko kočjo, kjer nas že čakajo naši otroci, ki v hoji že prekašajo svoje starše. Topel čaj nas prijetno segreje, prav tako gostoljublje g. Toneta. Po prijetnem srečanju, ki je vse prekmalu minilo pa še (prijetno) dobro kosilo, ki je bilo prava specialiteta.

Dan se je že nagibal v popoldne, ko smo odhajali. Kljub možnosti prevoza v dolino hočva peš nazaj. Saj je škoda, da bi človek sedel v jeklenega konjička, in s tem prevzel vse lepote tega planinskega raja.

Kljub posledici je bila pot nazaj prijetna. Branko s svojim humorjem zapet krajša čas. Poleg njega nama dela kratek čas in naju razveseljuje mala Maja, ki se spotoma igra in uživa v kopicah snega. Moč sonca topi sneg in moji dotrajani planinski čevlji puščajo. Bolj se bližamo Mislinji, bolj čutim, da bo čimprej treba nabaviti nove. Smeh in veselje otrok me tako navdušita, da pozabim tudi na mokre noge. Oziram se raje na lepo Mislinjo, ki pod nami vsa žari v soncu. Bližamo se avtobusni postaji, polni navdušenja, za nami je čudovito dopoldne, in tako se veseli vračamo domov.

Oh kako lep dan in kako lepo jutro, ki bi ga doma marsikdo prespal v postelji in bi bil s tem prikrajšan za vse lepote, ki jih nudi narava človeku, ki jo ima rad, ji zna prisluhniti v njeni tišini...

Milena CIGLER/ Mira MIRKAC

Letošnja muhasta zima dela precej težav na gozdnokamionskih cestah, kjer je treba ceste redno plužiti. Zaradi debele snežne odeje ali pa zametov se večkrat zgodi, da med pluženjem traktor zapelje s ceste. Tu je pač treba pomagati. - Foto: F. Jurač

Božična zgodba

Luči gredo, luči gredo, bliža se sveti dan! Pojdi, pa kozle zabodi, jaz bom pa fižol namočila!

Ko človek že prihaja v tista pozna, jesenska leta, ko se kazalec že nagiba čez 60, se kot otrok nekdanjih igrac rad spominja časov, ki so ti ostali kot dota globoko zapisani v srcu. Veliko imam takšnih spominov, večkrat se z njimi pogovarjam in slike minulih časov mi stopajo pred oči kot davno že pozabljen lep spomin! Mogoče mi Slovenci vse premalo brskamo po naših spominih, ker vse bolj hitimo za sodobnostjo, a ta nas žal zaslužnjuje. Kaj je jesen? To je čas, ko ti zakrivajoča megla odvzema tisti košček sonca, ki bi te osrečeval!

In danes, za sveti večer bom opisal dogodek, ki se je godil nekje v prevaljških krajih pred davnimi, davnimi leti. V Bukovski vasi, pri Lampretu po domače, je bila moja mati 23 let dekla in jaz sem ji kot pankrski otrok dekleslužkinje še oteževal življenje. Pri Lampretu pa sem se tudi veliko naučil, mogoče je tudi to porok, da danes rad pišem te spomine, da rad mladim prikazujem čas, v katerem smo pankrski otroci živeli. Najbolj pa mi je ostala v spominu prevljška bica. Pravili so ji tudi mlinarca. Od kot ime mlinarca mi nikoli ni nihče povedal, spominjam se je kot prevaljške bice!

Stanovala je pod vznožjem Brinjave gore. Ali je bilo na območju Čuježa ali Bidriha, to sem pozabil. Naj mi bralec tega ne zameri. Večkrat sva z materjo ali kom drugim šla k tej dobri bici na obisk. Spominjam se, da je bila strašno debela, tako da se je težka vrtela v svoji mali hišici. Nikoli je pa nisem videl, kadar sem jo obiskal, da bi bila slabe volje. Rada je nas hudomušno pokarala. "Mrhe, ali ste pozabili na mene, da ni od nikoder nobenega!" Njeno srce pa je bilo polno dobrote in ljubezni! Leta so minevala. Pozneje sem ji večkrat v času božiča ali velike noči nesel nekaj dobrot od Lampreta.

Namreč Lampretova mama, ki je že pokojna, je bila moja krstna botra in hčerka prevaljške bice. Tudi takrat sem bil oprtan z dobrotami za njo. Peljal sem se z vlakom iz Šentjanža, v Dravogradu pa smo presedli na vlak, ki je prisopihal iz Maribora. Bilo je presneto mrzlo, da me je skoraj zeblo skozi volnene rokavice iz ovčje volne, katere mi je spletla moja mama. Hitro sem se s prevaljške postaje vzpenjal na hrib proti Brinjevi gori. Bil sem urnih nog, da sem hitro premagoval brinjegorske strmine. Ko sem se bližal bicini hiši, se je zunaj pasla koza, ki pa je žal bila vražje hudobna. Če nisi bil previden, si imel mi-

mogrede raztrgane hlače na zadnjici. Menda sem se kozi zasmili, da mi ni storila nič hudega. Mogoče sem kot kip stal zunaj nekaj časa, preden se je bica kot ogromno motovilo prikazala na vratih in me smeje pozdravila: "Oho, glej ga šmenta! Ali že dolgo vahtaš mojo bajto? No le vstopi!" Pri tem pa je kozo odvedla v štalo pod hišico, da sem bil varen pred njo. Nato sva v sobi razlagala dobrote, ki sem jih prinesel. Ona pa je smeje dejala: "Pa ste pa le spomnili na mene!" Smeh pa je krasil njen lep obraz, obdan s srebrnimi lasmi. Vedno pa mi je za spomin podarila piskrček iz porcelana, na katerem je bila kakšna lepa slika: ovčica ali pa deklica ali kakšen drug okras. Veliko sem imel njenih piskrčkov. Odkod jih je jemala, ne vem, vsak mi je pomenil del nje, spomin nanjo! Posebno pa mi je ostalo v spominu najino poslednje srečanje. Tako mi je rekla: "Veš, danes ti bom pa še poleg podarjenega piskrčka, povedala, kako sta tukaj nekje živela dva siromaka, ki sta imela samo eno kozo, malo vrta in nič več. Torej sta bila skoraj podobna meni. No, jaz se ne smem pritoževati. Moji sosedje so čudoviti, skrbijo za mene - za staro babnico, ki je že v napoto, a žal tega mi nikoli nihče ni pokazal, zato sem pa vedno tako vesela, saj živim med dobrinami, prijaznimi koroškimi ljudmi!" Nisem pa bice vprašal, kako dolgo je že tu gori, ker je nisem smel prekinjati, saj mi je pričela pripovedovati zelo lepo božično dogodivščino. In vam jo, spoštovani bralci in bralke Viharnika, poklanjam. Že 50 let je mimo, če že ne več. Mogoče bom kakšen dogodek zaradi let in časa pozabil, vendar se bom potrudil, da jo bom vam posredoval tako, kot jo je pripovedovala prevaljška bica!

V taki bajti, kot je moja sta živela mož in žena. Otroci nista imela, hvala Bogu. Kako bi pa sirotej živelo, ko sta komaj sama izhajala. Možu je bilo ime Luka, njej pa Cila. On je po leti pri kmetih tesal les, delal drva, pasel živino, kidal gnoj, skratka vse kar se je takrat in se še danes dela na strmih kmetijah. Cila pa je pomagala pri žetvah, kopanju krompirja, spravilih sena, otave, tako da sta se videvala le po večerih. Zaspala sta kot ubita. Pa saj tudi ni čudno, da nista kdaj pomislila na telesno srečo. Brati ali pisati ni znal ne eden ne drugi. Vsako leto je jima trgovec iz Prevalj podaril pratiko rekoč, da se morata do drugega leta naučiti brati in pisati. Žal to leto ni nikoli prišlo. Prej je trgovec umrl, njegov sin pa njima ni poklanjal več pratik. Tako sta lahko le po sosedih vedela kdaj je Nedelja. Tam sta tudi zvedela kdaj bo kakšen praznik. Kozo, ki sta jo redila doma, jima je vsako leto podarila kozlička, da je bilo vsaj malo kojega mesa za praznične dni. Da je bila koza breja, je moral Luka za to sosedu, ki je imel poka, odslužiti tri šihte. Ko

pa je prišla zima, sta se držala bolj zapečka. Luka je pletel koše, košare, popravljaj kmetom polomljeno orodje, Cila pa je prebiralala fižol, da ni preveč gospodarila lakota v hiši. Dnevo nista štela, saj nista imela koledarja. Kadar so šli sosedje k maši, sta vedela da je gospodov dan. Debel sneg, ki je zapadel goro, je bil tako visok, da je borna kočica kot skubljen storž gledala iz snega. Po dolgih večerih je slaba petrolejka dajala medlo svetlobo po izbi, ki je bila kuhinja in spalnica, pa tudi delavnica. V debelem snegu nista rada hodila od doma prvič zato, ker ni bilo ustrezne zimske obutve, drugič pa sta se bala debele snežne odeje. Kaj če kateri omaga v zametu?

Pozimi je dolgo tema, zato sta bolj poležavala. In nekega večera je mož dolgo stal na vežnem pragu, se oziral naokrog. In opazil je, kako se iz hribov pomikajo goreče baklje. Poklical je Cilo, rekoč: "Čuješ, kaj žinjaš, kaj bi bilo, da vidim toliko gorečih bakelj?"

Cila mu je odgovorila: "Ježeš! Hitro pojdi pa kozle zabodi, bliža se sveti dan, jaz bom šla in bom fižol namočila, da bova imela za sveti dan lepše kosilo." Ubogo kozle je moralo prav na sveti večer umreti, nič ni pomagalo, če je spuščalo mile glasove, oster nož je napravil svoje. Po opravljenem delu sta se vsedla in počebrale rožni venec, nato pa legla k počitku. V cerkev nista mogla, ker nista imela praznjne obleke, zato sta doma kot odmaknjena človeka doživljala božični praznik Novo leto, tri kralje. Ker je bil kozliček rejen, sta lahko še nekaj mesa dala prekaditi za velikonočni žegen.

Tudi v današnjih časih bo mnogo njima sodobnih ljudi, ki jim bo Božič, Silvestrov večer le boleč spomin na čase, ko so imeli delo, denar, živeli srečno v družinah. Moj in vaš spomin bo na sveti večer dosegal kraje, kje divja vojna, kjer ne bo okrašenega drevesčka, niti postavljenih jaslic ampak strah kdaj se bo pojavil krvoločni sovražnik na vratih in poklal ljudi z noži v našem zmaličenem svetu. Tam bo jok, vpitje in tja ne bo segel glas: "Mir ljudem na zemlji!" Kaj je mir? Mir ni nekaj dragega, ki se kupi v trgovinah, mir je spokojnost srcas, darovanja ljubezni sočloveku. Žal, te pa je danes med nami tako malo, da se bojimo za svoj obstoj. Dolgo let je že preteklo, odkar nisem bil na Brinjevi gori. Prevaljška bica že tudi dolga leta počiva na farškem pokopališču, takrat še niso pokopavali pri Barbari.

Njuno telo je vzela zemlja, prijazen nasmeh je vzela narava, a v mojem srcu je ostala tako živa, kot je živ spomin na pripoved o dveh ljudeh, ki sta kljub uboštvu bila srečna. Kaj pa mi?

Viktor LEVOVNIK

Ljubezen ne razlikuje med prizadetimi in neprizadetimi

Sobota, 27. novembra 1993 je bil dan, ki se je kot sončni žarek dotaknil naših src, nam vlil novega upanja, nove moči, nove ljubezni. V nas je še poglobil, osmislil željo po izkazovanju prijateljstva, dobrote, željo po sprejemanju vseh ljudi.

Mladi člani misijonsko-karitativne skupine in ansambel Samaritan iz nadžupnije Šmartno pri Slovenj Gradcu smo v tednu Karitasa obiskali gojence Zavoda za delavno usposabljanje mladine v Črni na Koroškem. Želeli smo jih razveseliti z glasbo pa tudi z darili, ki so jih velikodušno prispevale trgovine, pekarnice, papirnice, na katere smo se obrnili s svojo prošnjo.

Vse zbrano smo v soboto dopoldne natoovorili v avtomobile in se odpeljali proti Črni. Nestrpnost pričakovanje, veselje in zanos so se mešali s kančkom strahu in negotovosti: "Kdo nas je sprejel? Kako bomo vzpostavili prvi stik? Bo naše srečanje uspelo?"

Ob sproščnem sprejemu je ves strah izginil, obrazi so se nam smejali z oken,

pozdravljali so nas veseli klici, nam postavljali najrazličnejša vprašanja in še preden se je začel uradni program, smo se že spoznali, rokovali z večino in pridno so nam pomagali nositi inštrumente v telovadnico. Nobenega motrenja od daleč ni bilo, nobenega obotavljanja, zadržanosti, opreznosti, ki so drugače tako značilni za vsakdanje nečloveške odnose.

Program se je začel brez posebnih uvodnih govorov, glasba je podrla še zadnji zid in bila tista, ki nas je dve uri povezovala. Petje, ples, smeh - s temi besedami bi na kratko opisali ves obisk.

V pogovorih z gojenci smo čutili, da potrebujejo prijatelje, da potrebujejo nekoga, ki jih ima rad take, kot so: "Rad te imam. Ali boš moj prijatelj?" Te besede tako redko slišimo, kar težko nam grede z jezika, v domu pa so bile pogoste, skoraj edine.

Vse lepo prehitro mine, tako tudi dve uri našega druženja. Naše slovo je bilo podobno slovesu starih prijateljev, ki se poznajo že od

nekdaj. Strah pred neznanim se je sprevrgel v srečo ob spoznanju, da ljubezen ne dela razlik, ne pozna besede prizadet.

V Črno smo šli, da bi nekaj dali in se vrnili tisočkrat obogateni. V nas je odmevala ena sama misel: "Otroci, v Črni poznajo formulo sreče. Vse, kar potrebujejo, so bližina prijatelja, vesel nasmeh, prijazna beseda, topel stisk roke, pripravljenost poslušati, razumeti. Z nami je enako, čeprav srečo trdovratno iščemo čisto drugje in tako ostajamo prazni, razočarani.

Zahvaljujemo se podjetjem, ki so nam pomagali z darili: Zila Sl. Gradec, Nama Sl. Gradec, Pekarna BMK, Koroške pekarnice, Mladinska knjiga Sl. Gradec, Contal, Papirnica A3.

MISIJSKO-KARITATIVNA SKUPINA
ŠMARTNO PRI SLOVENJ GRADCU
zanj BARBARA ROTOVNIK

OBČUTKI IN ŽELJE OB NOVEM LETU

Minilo je leto in zopet prihaja čas, ko bomo ocenjevali in tehtali dogodke in rezultate minulega leta, si segali v roke in želeli drug drugemu vse najboljše v novem letu, ob enem pa bomo kaj hitro pozabili na preteklo leto. Božični in novoletni prazniki so dnevi, ob katerih se najraje spominjamo svojega otroštva in mladosti, svojih znancev in prijateljev živih ali pokojnih. Letošnji prazniki z visokim snegom, zasneženo pokrajino in belim drevjem, so me zopet živo spomnili na tista leta med in takoj po vojni, ko so pri nas prevladovala še hude zime nepretrgano od adventa pa tja do pusta ali pa še dalje.

Iz tistih časov se najbolj spominjam praznikov treh let: leta 941 - to je prvo leto nemške okupacije, ko je zapadel sneg že meseca oktobra in obležal do spomladi. Takrat smo z velikim trudom pospravljali izpod snega pozne jesenske pridelke, pobirali sadje ter pripravljali drva in steljo za dolgo zimo.

Naslednje božične in novoletne praznike leta 1942 sem preživel v strahu in upanju, ker se je bližal čas nabora za nemško vojsko. Bil sem takrat 17 leten fant. Okupatorska propaganda je bila zelo aktivna in uspešna, grozili so nam, da bodo izselili vse svoje vojaških obveznikov, ki se ne bi odzvali mobilizaciji. Kmalu po novem letu 1943, ko so Nemci pobili in uničili Pohorski bataljon pa je bila propaganda še močnejša, češ da so uničili zadnjega partizana na Slovenskem. Tako sem moral me-

seca februarja 1943 v nemško vojsko z občutkom, da se je zame podrl svet.

Vendar pa mi je bila usoda mila in sem se v predbožičnem in novoletnem času leta 1945 spet srečno vrnil iz angleškega ujetništva domov. Ti prazniki so se mi vtisnili neizbrisno v spomin za celo življenje. Nikoli ne bom pozabil, kakšni občutki so me obhajali, ko sem se po domači suhodolški dolini, po skoraj treh letih vračal domov, nevedoč ali bom našel svojece. Vendar so tudi oni imeli srečo, da so preživeli in veselje je bilo ob snidenju nepopisno.

Ko sem potem na sveti večer, leta 1945 v domači razborški cerkvi spet zaslišal slovensko "Sveto noč" ter videl in pozdravil znance, sošolce in prijatelje, je bilo vse triletno trpljenje in domotožje pozabljeno. Pričelo se je novo življenje in ostali so samo spomini, trpki pa tudi lepi.

Z božičnimi in novoletnimi prazniki sovpadajo tudi nekateri godovi kot na primer Štefanovo, Šentjanževo in Silvestrovo, katere smo včasih, ko sem še živel s svojo družino na Razboru, vedno veselo praznovali. Štefanovo je praznoval in obhajal god naš takrat najstarejši upokojeni gozdni delavec Štefan Anželak, Šentjanževo naši sosedi Novak, Prevalnik in naš pokojni sodelavec gozdar Voler Ivan, Silvestrovo pa sosed Ramšek. K tem smo bili vedno povabljeni na godovanje in teh časov se vedno rad spominjam.

Ker je novoletni čas za čestitke, pozdrave in dobre želje, tudi jaz izrabljam ta trenutek in priliko, da pozdravim vse svoje bivše sosede iz Razbora, svoje gozdne sodelavce, upokojene in aktivne in jim želim v letu 1994 predvsem zdravja, pa tudi delovnih uspehov in družinske sreče. Časi, ki smo jih preživeli skupaj, na delu v gozdu ali v družinskem krogu, nas bodo s pominih vedno vezali in se jih bomo radi spominjali.

Rudi REBERNIK

ALOJZ JEROMEL 1941 - 1993

*Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila
močnejša od življenja.*

Življenje je kot sestavljenka. Dan za dnem jo potrpežljivo gradimo, en sam trenutek pa uniči ves naš trud in jo sesuje.

Kaj vse bi dali, da tega trenutka ne bi bilo! Kaj vse bi dali, da ne bi bilo trenutka, ko smo dne 3. oktobra 1993 sprejeli vest, da je v Kliničnem centru v Ljubljani v boju z zahrbtno boleznijo za vedno klonilo življenje našemu nad vse dragemu in dobremu možu, očetu, bratu, stricu, svaku in prijatelju Lojzetu Jeromlu iz Slovenj Gradca.

Umril je človek, ki smo ga vsi dobro poznali, a vseeno v spomin na kratko prehodimo Lojzetovo življenjsko pot.

Lojze se je rodil sredi četrtega maja leta 1941 v Mali Mislinji p.d. pri Tisnikarju. Bil je najmlajši iz številne kmečke družine desetih otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Mislinji, nato pa nižjo gimnazijo v Slovenj Gradcu. Ker je bil že od rane mladosti zelo nadarjen in marljiv otrok, ga je življenjska pot vodila naprej na učiteljske v Celje. Po uspešno končanem študiju je najprej služboval kot učitelj v Podgorju pri Slovenj Gradcu in

v Razborju. Nadalje je odšel v oficirsko šolo na služenje vojaškega roka. Tudi tu je svoje znanje in sposobnost nenehno izpopolnjeval in nazadnje postal rezervni major.

Po odsluženju vojaškega roka se je vrnil domov, a le malo časa je še opravljal poklic učitelja.

n veselje do nadaljnega študija ga je peljala naprej na ljubljansko pravno fakulteto. Kaj kmalu je bil tudi ta cilj na poti njegovega izobraževanja dosežen.

Zaposlil se je kot javni tožilec v Slovenj Gradcu, nato je bil nekaj let sodnik na slovenjegraškem sodišču, nekaj let pa celo njegov predstojnik. Leta 1984 se je odločil za samostojno pot in odprl odvetniško pisarno v Dravogradu, ki jo je uspešno vodil vse do svoje prerane smrti.

Za Lojzeta je življenje zaprlo svoja vrata. Ostale so neizpolnjene želje in načrti za prihodnost, ostala pa je tudi prehojena bogata življenjska pot, na katero smo lahko ponosni njegovi svojci in prijatelji.

M.P.

PETER KLANČNIK - GUMPOT

V lepem, bogatem in tožnem jesenskem času 8. 10. 1993 je pri Gumpotovih v Podgorju zazvonil telefon in oznanil žalostno novico, da je ugasnilo življenje očeta Petra.

5. 2. 1915 je Petru stekla zibelka kot 3. Gumpotovemu sinu. Začel je čutiti in doživljati naš domači svet, lepoto zorečega klasja, pastirsko življenje otrok na kmetiji, kmečka opravila, spoštovanje do delovnega dne. Bil je bister in hitro je srkal vase vse te vrednote, bil je dober matematik in vedno v središču vaškega dogajanja. Krutost vojne tudi njemu ni prizanesla kot tudi ne njegovim vrstnikom. Iz vojnega ujetništva v Nemčiji, kjer je bil na prisilnem delu v neki tovarni usnja, se je vrnil izčrpan in bolan. Le mamini in sestrični skrbni negi se je imel zahvaliti, da je okreval, čeprav silno počasi. Spomin na te čase je v njem pustil globoko in temno senco in rano.

Po vojni je bil pri Gumpotu sedež krajevnega ljudskega odbora za Podgorje in tajnik Adolf Sušec je Petra pričel za to delo in ta ga je tudi po njegovem odhodu nasledil. Sodeloval je tudi z električarskimi ekipami, ki so v vas Podgorje napeljevale elektriko. Njegova mati je po smrti njegovega očeta 1940 leta sama vodila gospodarstvo in leta 1955 ga je prevzel Peter, ki se je to leto tudi poročil. Na svojih gasilskih pohodih se je spoznal z Justiko Kraševčevico iz Andraža pri Polzeli. Življenje sta podarila 4 sinovom in 2 hčerkami.

Anica MEH

Peter je bil dober in skrben gospodar, ki je vedno sledil času, gibčen in pošten v svojih odločitvah, povezan z naravo in svetom prek radia in televizije, zavezan sebi in svojim. Prijetno je bilo posedati pri Petru na klopci pred hišo ali v kmečki sobi za javorjevo mizo. Mnoge stare domačnosti je vzel iz njega in jegove družine. To so čutili tudi televizijski snemalci, ki so snemali za TELEM Maribor "ZIMSKI VEČER NA KMETIJI". Prijaznost in prisrčnost sta bili in še bosta spoštovani in cenjeni.

Nekako je čutil neko slabost v sebi in vedno bolj spoznaval, da mu je vodenje grunta vedno večje breme. To breme je s svojih ramen leta 1986 preložil na najstarejšega sina Petra. Upal je in ni se ušel, da bo uspešno vodil gospodarstvo naprej. Mlad človek, mlade moči, mlade ideje! Naslednik s svojo ženo Barbaro in družino je pričel kmetitvo preusmerjati v živinorejo, ki jo je pogojeval moderen hlev. S strahom je oče Peter sprejemal novosti in jim v svojem nezaupanju v uspeh ni preveč zaupal. A ni doživel razočaranja. Danes Gumpotovino krasi moderen hlev z lepo uredno mloznic, strojna lopa s stroji. Vsak dan odpelje mlečni avto litre in litre kvalitetnega mleka. Polje in travnike obdelujejo s stroji, ki lajšajo delovni dan na kmetiji. Peter je s svoje klopce in dvorišča opazoval delovanje vseh teh novosti.

Pa bo pomlad zopet prišla. Domači traktor bo zopet oral njive in polja, zopet bodo sejali in zacvetelo bo sadno drevje na gruntu, obiskovale ga bodo Petrove čebele, po dvorišču se bo razlegal otroški živ žav, 11 vnukov, snahi in zeta, a Peter tega ne bo več opazoval.

ZAPUSTIL NAS JE MARTIN SLIVNIK - KONČEV TINČ 1902 - 1993

V mesecu novembru, komaj en teden po njegovem 91 rojstnem dnevu, se je za vedno poslovil od nas Martin Slivnik, bolj poznan kot Končev Tinč iz Razbora, ki je živel pri Glušiču v Šmartnem pri Slovenj Gradcu z ženo Marijo pri hčerki in zetu. Mirno in tiho je odšel od nas, kakor je mirno i tiho odhajal nešteto krat v zgodnjih jutranjih urah, ko je odhajal na delo, da je služil kruh svoji družinici, ženi Mariji, hčarki Mojci in vnukinji Marti. Odšel je na svoj zadnji dom na starotško pokopališče, kamor so ga v velikem številu spremljali njegovi sorodniki, sosedje, znanci in prijatelji.

V teh žalostnih in otožnih trutkih bo prav, da obudimo spomine na Martinovo življenjsko pot, ki sta jo skupno z ženo Marijo prehodila v delu, trpljenju in skrbeh, pa tudi v veselju in tihih srečih, do njenih visokih jubilejev, zlate, biserne in nazadnje še diamantne poroke, ki sta jo slavila in potrdila še lani zdrava in vesela v starotški cerkvi v krogu svojih dragih. Voščili in želeli smo jima vsi od srca, da bi učakala še en jubilej, to je železno poroko, vendar jima to ni bilo usojeno. Martin, bolehen in utrujen od dolge življenjske poti, je prej klonil. Kdo na področju razbora, spodnjega in zgornjega Velunja, Plešivca in Suhega dola ni poznal Končevega Tinčna, v mladih letih marljivega gospodarja in navdušenega lovca, pozneje pa priljubljenega sodelavca na suhodolski žagi in vzdrževalca plešivskih in razborških cest.

Rodil se je pred 91 leti, to je 30. 10. 1902 v spodnjem Razboru pri Koncu kot

drugi izmed šestero otrok očetu Juriju in materi Alojziji. Kot povsod na kmetih je moral tudi Martin pridno delati in pomagati staršem na kmetiji, da so lahko v tistih težkih časih preživeli.

Hudo je Končevu družino prizadela prva svetovna vojna, ko jim je vzela očeta in moža Jurija, ostal je nekje na ruskih bojnih poljanah. Toda življenje je teklo naprej in tudi Končeva družina se je morala sprijazniti s to težko izgubo. Ko je mati že oslabela je moral Martin kot najstarejši sin prevzeti Končevu posestvo ter skrbeti zanj in za družino.

Po vojni je Martin pričel delati na suhodolski žagi, ko je pa bila ta ukinjena, pa pri cestni upravi, kjer se je tudi potem pokopjal. Po upokojitvi se je lahko še bolj posvetil družinici, ženi Mariji, hčarki Mojci in vnukinji Marti.

Dragi Martin! V naših srcih boš živel naprej. Pogrešali te bomo na vsakem koraku. Manjkala nam bo tvoja dobra volja in prijaznost, ki si jo nam izkazoval ob vsakem obisku. Posebno boš manjkal svoji družini: ženi Mariji, hčarki Mojci in zetu Karlu, vnukinji Marti in njenemu možu Milanu, ki sta se tako trudila, da bi okreval, a na žalost, je bila bolezen močnejša. V srcih tvojih pravnukov Petre in Boštjana pa boš ostal zapisan vedno kot vzor dobrega in spoštovanega pradedka.

Mirno počivaj, dragi Martin, v svojem zadnjem domu na starotškem pokopališču, od koder se vidijo tudi tvoji rodni razborški vrhovi goličave in gozdovi.

Rudi REBERNIK

KAREL STRMČNIK - POPIJAL

11. oktobra 1993 smo se na pokopališču v Šmartnem pri Slovenj Gradcu za vedno poslovili od Karla Strmčnika, po domače Popijala iz Legna. Karel Strmčnik se je rodil 30. oktobra 1920, na Jovšnikovi domačiji na Legnu. Z 11 leti se je z družino preselil na Popijalovo domačijo, ki so si jo njegovi starši izgovorili za preužitek. Že dve leti zatem mu je umrl oče, in Karel je kot najstarejši med tremi otroci moral prijeti za vsa moška dela pri hiši. Majhna kmetija pa ni dajala družini dovolj zasluzka, zato si je v letih 1936 do 1941 in nato še od 1945 do 1954 poiskal stalno zaposlitev pri Mariji Kac in Jožetu Času kot gozdar sekač. To delo je opravljal tudi v času od 1954 do 1960 pri kmetijski zadrugi Šmartno, vendar ne kot redno zaposlen.

Že leta 1941 so se na domačiji oglasili prvi aktivisti NOB, ki so imeli tu sestanke. Partizani so prihajali na domačijo, ki je postala pomembna javka, v letih 1942 in 1943, med drugim s svojo patroljo tudi komandant 4. operativne cone Franc Rozman Stane ter člani štaba 1. pohorskega bataljona. V letu 1944 je

partizanski zdravnik dr. Ivo Kopač - Pauček s pomočjo domačih terencev zgradil šest partizanskih bolnišnic in Popijalova domačija, ki so ji rekli "Pri Pavčkovi mami" je bila vseskozi pomembna javka zanje. Pokojni Karel je sam pomagal pri prenašanju ranjencev tudi z oddaljenih predelov Mislinjske doline ob vsakem vremenu in opravljal druge pomembne zadolžitve.

Leta 1958 se je poročil s Kristino Pečoler iz Sv. Antona na Pohorju. Življenje na majhni kmetiji ni bilo lahko. Prvi sin, star dve leti, se jima je smrtno pomorel. Kljub težkemu življenju je pokojni Karel premogel dovolj vedrine in življenjskega optimizma, odprtosti do ljudi in osebne dobrote, zaradi česar je bil na splošno priljubljen. Posebno rada sta ga imela njegova vnuka Andrej in Dejan. Bil je skrben gospodar, do konca življenja ga delovna vnema ni zapustila. Imel je zelo dober spomin, v prostem času je rad bral in bil na tekočem z vsemi aktualnimi dogodki. Kot takega ga bomo vedno imeli v najlepšem spominu.

F.J.

ANA POBERŽNIK

Res dolga je bila moja pot, a vse sem pretrpela, saj z menoj je hodil Bog!

Tako je nam v slovo povedala mrtvo srce Ane Poberžnik, saj je dočakala častljivo starost 90 let in 4 mesece.

Kot je v življenju prenašala veliko gorja, ji je Bog za njen odhod od svojih podaril lep jesenski popoldan. Veliko pogrebeev se je zbralo na Kronski gori, kjer stoji ponosna cerkev sv. Petra. Tam je tudi njen zadnji počitek. Pa naj nas pot povede v kraj, kjer je delala, živela. V krstnih bukvalah je zapisano, da se je rodila: 26. julija 1903 v kmečki družini pri Golerju Sv. Danijel. Prva svetovna vojna ji je vzela dva brata. Leta 1914 so Golarjevo domačijo prodali in se preselili h Kržečniku. Tam je spoznala Štrucovega Matevža in sta se leta 1934 poročila. V zakonu se je njima rodilo 9 otrok. Težavno je bilo življenje za preživetje številne družine. Mož je bil gozdar, ona pa je služila kruh pri številnih kmetijah.

Posebno odliko je doživljala, ker je bila takratna vaška babica. Veliko je še živeli ljudi, ki jim je pomagala priromati v to solzno dolino. Še tako globok sneg, burja, grmenje, dež je ni ustavilo, če je bilo treba kje pomagati pri porodu. Leta 1960 so se preselili h kmetu Posratu pri Sv. Danijelu. Leta 1968 ji je umrl mož. Otroci so že doraščali in si ustvarjali že svoje družine. Da je ni samota preveč bolela, jo je sin Slavko Poberžnik iz Bukovske vasi vzel k sebi. K njemu se je preselila leta 1973. Žalost je prevečala njeno srečo, izgubila je 7 otrok, moža. Od otrok živita le še dva.

Vnuki, pravnuki, prapravnukinja se bodo kot ostali spominjali svoje praprababice, da je bila dobra in prijazna! Sin Slavko pa je izpolnil najlepšo obljubo, da je v času starosti, vedno skrbel za svojo mamo! Za njegov trud mu bo gospod plačnik!

Viktor Levovnik

KNEZOV GREGI SE JE POSLOVIL

Gregor Knez, "Knezov Gregi", Brdinski kotnik, obrtnik, pleskar in soboslikar, kmet po poklicu, se je letos 11. septembra 1993 za vedno poslovil.

Kruta, žal v večini primerov še vedno neozdravljiva bolezen, je bila vzrok njegove prezgodnje smrti. Umrl je star šele 58 let.

Gregor Knez je bil strokovnjak v svoji stroki. Bil je posebej šolan zato, da je znal sam izdelovati šablone. Znal je pleskati, flodnati, harvati in lakirati, kar danes le malokateri soboslikar zna.

Spoznal se je tudi na druga dela, znal je delati sode, bil je navdušen čebelar in kmet.

Knezov Gregi je bil tudi skrben mož in oče svoji ženi Jožici, hčerki Katici in sinu Jožiju, dober sin očetu in materi, ki

sta ga oba preživela. Gregi je bil vesele narave, ljubil je petje, smeh in dobro voljo. Bil je zvest, dober prijatelj in sosed. Vsi, ki so ga poznali, so ga cenili in zelo radi imeli.

"Dečva nabira brančur", "En hribček bom kupil" in druge naše domače, koroške narodne pesmi so bile njegove in jih je rad prepeval, kadar je bil vesel in dobro razpoložen.

Tak človek je bil naš Gregor Knez pd. Kotnik na Brdinhah. Hotuljci ga nikoli ne bomo pozabili!

Zato pa so mu ob njegovem slovesu hotuljski zvonovi, ki so znani, da "milo pojo", tako lepo in mlo zapeli in zazvonili, da je bilo nam vsem pri srcu hudo.

Rok Gorenšek

SLAVKO VAUKAN 1953 - 1993

Vsa čudna in skrivnostna je nepričakovano prišla med nas smrt in iz naše sredine iztrgala moža in očeta Slavka Vaukana.

Rodil se je 17. aprila leta 1953 v Slovenj Gradcu kot četrti otrok v Vaukanovi družini. Svoje otroštvo je preživljal še s štirimi sestrami in dvema bratoma.

Po končani osnovni šoli se je vpisal v kovinarsko šolo v Ravnah in jo tudi dokončal. Zaposlil se je v Železarni Ravne. Želja po znanju in spoznavanju pa mu ni dala miru, zato se je kot izreden slušatelj vpisal še v srednjo tehnično šolo in jo tudi uspešno končal.

Ker pa mladost in zagnanost zmoreta vse, je poleg dela in ustvarjanja našel tudi

čas za zabavo in razvedrilo. Leta 1974 je spoznal ženo Jožico in skupaj z njo sta si ustvarila družino ter v teh letih trdega dela, trpljenja in odrekovanja zgradila topli, prijeten in trden dom, katerega sta zapolnila s tremi otroki: sinom Dušanom in dvojčkom Andrejem in Gregijem.

V družinsko harmonijo in srečno življenje pa je kot strela z jasnega udarila bolezen, ki se ji ni bilo moč upirati. Ko je spomladl zbolel, smo bili prepričani, da bo zmogovalec on in da jo bo premagal. A bolezen je bila močnejša in ga je premagala, zato je tudi klonil in pretrgala je nit življenja.

Ohranili ga bomo v lepem in nepozabnem spominu.

PETER KRAJNC 1947-1993

V petek 22. oktobra se je med krajane Pernic kot blisk raznesla žalostna novica, da je v prometni nezgodi izgubil življenje gospodar Strevčeve domačije na Pernicah. Sredi novih načrtov in upov je brez očeta ostalo pet otrok starih od devet do osemnajst let. Kot tisti usodni večer te bodo zavedno zaman pričakovali tvoji domači kot vsi krajani. Nikoli ne boš več stopil med nas in nas pozdravil s prijaznim nasmehom.

Luč tega sveta je Peter zagledal v številni družini Plozlove domačije pri Sv. Primožu pod zelenim Pohorjem, kjer je kot četrtorojenec odraščal svoja otroška in mladeniška leta med štirimi brati in dvema sestrami. Kot najlepšo doto se je staršem posrečilo vcepiti vsem otrokom ljubezen do dela ter spoštovanje do soljudi. Vseh teh vrlin se je navzel tudi Peter, ki je bil določen za naslednika na kmetiji svojih staršev, ki je kot fant že razmišljal o bodoči družini, na svojem rodnem domu. A življenska usoda mu je namenila življenje dlje od rodnega doma, kjer je spoznal dekle, Strevčevo Zdenko, ki so ji starši zaupali kmetijo. Prepustil je Peter svoj rodni dom mlajšemu bratu ter se podal novi usodi naproti, v nov kraj, od koder je lahko z očmi od daleč objemal svoj rodni kraj. Njuna združena ljubezen je narekovala, da se je Peter preselil na Pernice k Strevcu, kjer sta z ženo Zdenko nadaljevala poslanstvo kmetovanja v dobrem in težkem ter dopolnjevala, kar je

bilo v danih pogojih nujno potrebno. V zakonski ljubezni sta življenje podarila petim otrokom, ki bodo atija še kako pogrešali. Še dober mesec pa bi praznovala dvajsetletnico poroke. A žal, je tu kruta smrt mnogo prezgodaj posegla po njegovem življenju ter vzela kmetiji gospodarja, ženi moža, otrokom pa skrbnega očeta.

Z delovnimi načrti se je uspešno vključil v novo okolje na obsežni kmetiji, kjer je treba delati s podvojenimi močmi, kjer pač narava kmečkega dela ne dopušča kaj dosti počitka. A z doraščajočimi otroci, ki sta jih šola ju je tolažilo upanje, da korenine Strevčevega grunta ne bodo izumrle in bo tega po daljšem obdobju zopet prevzel možki potomec ter nadaljeval poslanstvo kmetovanja na tej visokorski kmetiji, od koder je zelo lep razgled na rodno Pohorje, kamor so se mu pogosto vračali spomini, k svojim dragim, kjer je odraščal.

V nedeljo 24. oktobra je velika množica pospremila našega Petra na zadnji poti. Vsako slovo je težko, še bolj pa je težko, kadar polagamo v prerani grob mladega očeta, moža, sina, dobrega sosedu, sokrajana.

Na krsto ob odprti jami je zapihljal veter s Pohorja, kot bi prinesel zadnje pozdrave od vseh tistih, ki se tega žalostnega slovesa niso mogli udeležiti.

Pogrešala ga bosta dom in družina, pogrešala ga bodo sokrajani.

Dragi Peter, počivaj sladko v tej perniški zemlji!

Ohranili te bomo v lepem in trajnem spominu!

Ludvik Mori

IVAN SOVIČ-KONEČNIK 1910 - 1993

ponedeljek, 29. novembra 1993 smo se na pokopališču v Šentilju tiho poslovili od Ivana Soviča - Konečnika. Za vselej se je v poznih jesenskih dnevih utrnula še ena življenska pot.

Ivan se je rodil 13. aprila 1910 v Mali Mislinji na kmetiji ob vzhodni pohorskih gozdov. Navezanost na domačo zemljo, travnike in gozd ga je za vedno priklenila na Koneško kmetijo. Ko je leta 1930 sseloval vojaško sukno, se je poročil in si z ženo Tončko ustvaril družino, v kateri se jima je rodilo deset otrok. Kljub snovanju svojih družin so se njegovi otroci vselej vračali na Konečnikovo. Ker sama, čeprav ne majhna kmetija, ni dajala dovolj kruha za celotno družino, je Ivan s konji in voli dolga leta prevažal les iz gozdov na železniško postajo v dolini. Vsi so ga poznali kot marljivega in vestnega "furmana".

Vojna vihra ni prizanesla nikomur, prav gotovo pa ne Konečnikovi kmetiji. Ivan je že v pričetku vojne spoznal nesmiselnost okupatorjevega terorja, zato se je v letu 1943 vključil v NOB in do konca vojne deloval v terensko obveščevalni službi ter organiziral oskrbo partizanskih enot na svojem področju.

Po vojni je bilo potrebno pričeti znova. Ivan je bil vsa povojna leta nosilec podeželskega razvoja na ožjem delu Male Mislinje. Kot krajevni in kasneje občinski odbornik je opravil pionirsko delo pri izgradnji gozdnih prometnic, elektrifikacije in kasneje telefonije. Bil je predsednik gradbenega odbora za izgradnjo zadružnega doma v Šentilju, vedno je sodeloval pri modernizaciji in povezavi kmetij na področju Male Mislinje. Deloval je v številnih družbenih organizacijah: bil je odbornik RK in SZDL, aktivno je deloval v društvu upokojencev, do svoje smrti je bil član upravnega odbora KO ZB Mislinja. Z neverjetno energijo je moderniziral svojo kmetijo in tako ustvaril boljše pogoje za življenje sebi in svoji družini. Kot gozdni posestnik je bil med prvimi, ki so sklenili pogodbe z obrati za kooperacijo pri Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec. Vedno si je prizadeval ustvariti čim boljše pogoje za gozdne posestnike in s tem posredno ohraniti še tako težko življenje na gorskih kmetijah. Kljub prezaposlenosti so na Konečnikovi kmetiji zgradili novo gospodarsko poslopje in obnovili tipično kmečko hišo.

Jože Tretjak

FILIPA MERKAČA, pd. ŠTALEKARJA - NI VEČ!

Našega najstarejšega Hotuljca, Filipa Merkača iz Kotelj smo v torek, 30. novembra 1993 pokopali. Umril je v 96. letu svojega življenja. Na tihem smo Hotuljci pričakovali in se veselili, da bomo imeli 100 let starega občana. Žal, se je zgodilo drugače.

Rajni Filip Merkač, pd. Štalekar, je bil prava hotuljska posebnost, tak, kakršni so bili nekoč Hotuljci, naši predniki.

Ni imel dlake na jeziku. Vsakemu je povedal svoje, včasih komu še preveč. Glasen mož je bil. Rad je govoril. Spoznal se je tudi na govoštvu. Vitalen človek je bil, nikoli zamerljiv, zato mu ljudje niso zamerili. Bil je nad 70 let gasilec, ustanovni član gasilskega društva v Kotljah. Z njim je odšel za vedno zadnji ustanovitelj našega gasilskega društva. Mlad, komaj 16-leten fant, se je znašel v avstroogrski vojski. Okusil je krvave boje v koroških in tirolskih planinah, koroške boje med Jugoslavijo in Avstrijo od leta 1918 do 1920, do izpubljene plebiscita. Zato je bil tudi eden zadnjih še živečih, Malgajevih-Majstrovih borcev za našo severno mejo.

Tako pri borcih kot pri gasilcih je bil zato odlikovan z mnogimi odlikovanji in priznanji.

Kmet je bil. Že v predvojni Jugoslaviji je bil član kmetijsko-zivinorejskega odbora v Kotljah.

Na njegovem dvorišču so Hotuljci na veliki, kmečki tabor leta 1938, na najvišji mlaj, ki je bil višji od cerkvenega zvonika, obesili, takrat strogo prepovedano belo, modro, rdečo, slovensko zastavo in so bili zato kaznovani. Tam na dvorišču v njegovi hiši in hlevu je bila tedaj prvič uprizorjena igra "Hotuljska koroška, kmečka ohcet", ki jo je spisal Prežihov Anzi, Voraščev brat.

Po vojni je pomagal graditi zadušni dom v Kotljah. Deset let je bila v prostorih njegove hiše trgovina hotuljske kmetijske zadruge. Njen član je bil, dokler je obstajala. Član njenih naslednic na Prevaljah je bil, dokler je sam gospodaril. Tradicijo sedaj nadaljujejo njegovi mladi nasledniki. Ves čas je bil tudi član "TOK-gozdarstva Ravne."

Hotuljci, gasilci, zadrugniki in vsi, ki so najnega Filipa Merkača, Štalekarja poznali, se ga bodo zmeraj spominjali.

Rok GORENŠEK

MARKO GALER 1917-1993

V teh zimskih dneh, ko je sneg pokrival vso pokrajino, smo se v torek, 7. decembra na pemiškem pokopališču poslovili od Pemičnikovega očeta Marka Galerja. Njegovo življenje je ugasnilo v slovenjegraški bolnišnici. Dobri zdravniki so se trudili za njegovo življenje, a žal njihov trud je bil zaman. Na videz nedolžna bolezen je v kratkem času uničila življenje dobrega in skrbnega gospodarja Pemičnikove domačije.

Marko se je rodil leta 1917 pri Reberniku na Pernicah. V družini je bilo pet deklic in dva fanta. Ko je Marko bilo sedem let, mu je umrl oče. Skrbna Rebernikova mati je s pomočjo služabnikov in otrok dolga leta podpirala vse štiri hišne vogale ter skrbno in preudarno gospodarila, dokler niso otroci odrasli. Komaj so se zabrisale posledice prve svetovne vojne ter dorasli otroci, že so se začeli zbirati grozeči oblaki druge svetovne vojne, ki je v svoj vrtnec potegnila oba Rebernikova sinova Antona in Marka in domači včasih dolgo niso vedeli, če sta še živa, fanta pa sta čisto zrla smrti v oči. Le njuni iznajdljivosti in srečnim okoliščinam gre zahvala, da sta se srečno vrnila v svoj domači kraj. Ker je kmetijo prevzel starejši brat Anton, je tudi Marko gojil željo, da bi

gospodaril na kakšni kmetiji. In ta želja se mu je izpolnila, ko se je leta 1948 poročil s Pemičnikovo Marjeto, ki je nasledila grunt po starših. Skrbno sta gospodarila, polnih 45 let. Trdo življenje in garanje na hribovitih strminah jima je izpolnilo življenjske moči, a kljub temu je Marko opravljal lažja dela, dokler ga zahrbtna bolezen ni položila v bolniško posteljo, iz katere ga je po kratkem in hudem trpljenju rešila smrt.

V zakonu sta podarila življenje trem otrokom: sinu in dvema hčerkami ter jima privzgojila ljubezen do dela.

Čeprav je bil Marko bolj tihega in mirnega značaja, se je v mladih letih udeleževal raznih iger ter družabnih prireditev. Vešč je bil tudi raznih obrtnih mojstrov, ki jih je opravljal sosedom, pa tudi v cerkvi na Pernicah in sv. Urbanu za božji lon.

Drugi Marko, skozi vse življenje si poznal le trdo kmečko delo in le malo razvedrila in oddiha. Z delom si se razdajal družini, gruntu in vsem, ki smo pri tebi iskali pomoč. Izgubili smo dobrega soseda, krajana, očeta in dedka.

Hvala ti za vse, kar si dobrega storil za družino, za sosesko, za naš skupni blagor in sožitje.

Ohranili te bomo v trajnem spominu! Naj ti bo lahka rodna gruda!

Ludvik Mori

*Skrb, delo in trpljenje,
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA
Ob mnogo prerani izgubi
dragega moža in atija

SLAVKA VAUKANA
iz Gradišča pri Slovenj
Gradcu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje. Prav lepa hvala vsem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih. Hvala tudi dr. Klevišarjevi iz Onkološkega inštituta, dr. Stravniku in dragemu dežurnemu osebju Zdravstvenega doma Slovenj Gradec za lajšanje bolečin.

Iskrena hvala tudi vsem sosedom in sorodnikom, pevcem in govornikom g. Pungartniku in g. Uršetu ter g. župniku za opravljen obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoči: žena Jožica, sinovi Dušan, Andrej in Grega, ter oče, sestre in brata.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

FRANCA URŠEJA
iz Dovž 44 pri Mislinji

se iskreno zahvaljujemo za pomoč v njegovi težki boleznii zdravstvenemu osebju iz Zdravstvenega doma Mislinja in dežurne ambulante Slovenj Gradec, vsem sosedom, prijateljem in sorodnikom. Posebna zahvala velja gospodau dekanu za opravljen cerkveni obred, pevcem, godbenikom in govornikom TIP Otiški vrh in iz Dovž. Srčna hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Ana, hčerke Lojzka, Marija, Irena in Danica z družinami.

Dovže, dne 20. decembra 1993

V SPOMIN

V srcu ostaja tiha bolečina večnega spomina!

11. februarja bo minilo eno leto krute žalosti, ko nam je mnogo prezgodaj umrl naš ljubljani sin, brat in stric

MIRAN BOROVIK
iz Razborce

Čeprav je zamrl tvoj sproščeni nasmeh, ostajajo z nami, v naših srcih. Vsaka misel, vsaka želja je povezana s teboj. Hvala vsem, ki se ga spominjate in se ustavite ob njegovem grobu.

Za njim žalujejo: mama in ostali

*Nismo te zapustili,
ti nisi odšla,
ti samo spiš,
ko bomo umrli mi...
takrat boš umrla tudi ti...*

V SPOMIN

28. decembra je minilo žalostno leto, od kar nam je kruta in zahrbtna bolezen izrgala našo ljubljeno ženo, mamo in babico

EMICO ROTOVNIK
Slanikarjevo mamo iz Završ 94

Ostaja spomin, njena podoba nas spremlja vedno in povsod. Hvala vsem, ki se je spominjate in z lepo mislijo nanjo postojate pri njenem preranem grobu in s prižgano svečko lajšate naše bolečine.

VSI NJENI

ZAHVALA

V častitljivi starosti 91 let nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast, ded in praded

MARTIN SLIVNIK

Iskreno se zahvaljujemo družinam: Ruprecht, Cafuta, Rebernik in Verčkovnik, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom ZD Slovenj Gradec: dr. Arehovi, dr. Lashaberjevi ter dr. Mesnerjevi. Hvala tudi dr. Ravnikarju iz internega oddelka bolnice Slovenj Gradec, posebna hvala tudi patronažni sestri g. Mariji Penšek za obiske na domu. Hvala vsem sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče in prispevke za svete maše ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Enako tudi sosedu gospodu Kacu za poslovnile besede ob odprtem grobu. Iz srca se zahvaljujemo tudi g. župniku Gabrielu Knezu za pogrebni obred in ganljive poslovnile besede. Še enkrat vsem iskrena hvala

Žena Marija, hčerka Mojca in zet Karl, vnukinja Marta z možem Milanom ter pravnuka Petra in Boštjan.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedij ter

IVAN GROS
iz Mislinje

Vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sveče in darovali za svete maše, se najlepše zahvaljujemo. Iskrena hvala vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v najhujših trenutkih in nam izrazili sožalje. Hvala govornikom Ivanu Leksetu in Marjanu Križaju za poslovnile besede, lovcem LD Mislinja in vsem ostalim lovcom za spremstvo na pogrebu, Lovskemu pevskemu zboru iz Podgorja za zapete žalostinke ter g. dekanu Tinetu Tajniku za pogrebni obred.

Zalujoči: žena Štefka, sinovi Janko, Marjan, Miran z družinami, sestri Ivanka in Tončka z družinami ter brat Zdravko z ženo Kristino iz Kanade.

Novoletno voščilo

Morda ta čas, ko Staro leto v nepovrat potuje,
nam srečo Novo leto kuje.
Morda naliva srečo nam v čaše,
v srca, družine in domove naše,
na srečo piscev, bralcev
Izpijmo z vriskom jo do dna,
vsem VIHARNIKA.

Izpojmo jo do dna
za srečo vseh Slovencev
in vseh ljudi sveta.
Da Novo leto bi prineslo svetu mir,
pregnalo iz src sovražstvo in prepir

Da brata v miru roko si podata,
v odpuščanju si odpreta vrata
da skozi pride sloga,
odiše srd in slehera nadloga.

Vaš list VIHARNIK vam želi,
v Novem letu obilo srečnih dni.

Jože KRAJNC

OBČINA V RAZBORU LETA 1942

Ko sem v zadnji številki Viharnika prebrala opis o Razboru, sem se spomnila, kako je bila v Razboru do leta 1942 občina za se.

Vendar čas je prinesel svoje. Bilo je ravno tako slabo vreme kot letos. Nizka oblačnost in deževje je bilo povod, da so borci ta večer 1942 izkoristili in likvidirali občino Razdor.

Njen zadnji župan v Razboru je bil takratni upravitelj Plešivca Jan Nemčički. Njegova tajnica pa je bila Terezija Podstenšek in domači odborniki. No, in tisto jesen leta 1942 so se zvečer na občini pri Žuželu zbrali prvi partizani in vse listine uničili. Nekaj so jih zmetali v krušno peč, precej pa so jih odnesli. Tajnici so odnesli tudi pisalni stroj in tako onemogočili delo v naši občini Razbor. Po tem dogodku se je tudi Jan Nemčički odselil v Slovenj Gradec, saj se v Plešivcu ni več počutil varnega. Tajnica Terezija Podstenšek je prevzela posle v Podgorju, kjer je bil takrat za župana Klugler in tam je nadaljevala delo za dobro Razbora. Z ženo Nemčička sva se zadnjič videli v slovenjgraški bolnici, ko sva obe ležale zaradi tifusa, to je bilo decembra 1945. Vem, da je tifus prebolela in nato je zanjo izginila vsaka sled. Spomin na staro razborško šolo, kar je Rudi opisal v Viharnik, je nekako boleč. Saj sem se takoj spomnila na dogodek, ki se je vršil med vojno. Ob hajki za partizani so Nemci zajeli dva partizana, jih privedli v to šolo in jih zasliševali. Bila

sta oba molčeca in nista izdala ničesar. Nemci, vsi besni, so ju odgnali v šolsko klet in oba obglavili. Ko jih je pozneje pokopal že pokojni Anton Pečolar in hčerka Minka ni bilo ene glave nikjer. Domneva se, da so jo odnesli s sabo kot dokaz za priznanje dogodka. Hudi so bili ti časi, a minili so! Zato nikoli več vojne in nasilja med ljudmi!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage
mame, stare mame, babice
in prababice

MARIJE VIVOD
Kokolove mame iz Mislinje

se vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti ter ji darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše najlepše zahvalujemo. Hvala vsem sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali v najhujših trenutkih. Iskrena hvala guberniku Marjanu Križaju za ganljivo izrečene besede slovesa, šentiljskim pevcem za zapete žalostinke ter g. dekanu Tinetu Tajniku za opravljen pogrebni obred.

Žaluojača: sinova Tone in Franjo ter hčerka Pepca z družinami in vsi Nužejevi.

Štefka MELANŠEK

Tržni kotiček

Tokrat vam v tržnem kotičku predstavljamo našo

Trgovino **LES** Radlje

V trgovini se lahko oskrbite z najkvalitetnejšimi orodji in osebnimi zaščitnimi sredstvi priznanih proizvajalcev, za gozdarsko proizvodnjo, sadjarstvo in vrtičkarstvo, kot so:

- motorne žage: **JONSEREDS, HUSQUARNA**
- verige in meči za motorne žage: **OREGON**
- kvalitetna **OLJA JONSEREDS**
- jeklene **VRVI** za vleko
- razna **orodja** in pripomočke za delo v gozdu, sadjarstvu
- rezervne dele in servisiranje motornih žag

Nudimo vam možnost plačila na več obrokov. Do 15. februarja 1994 pa imate možnost, da z izrezanim kupončkom pridobite še dodatni **5% popust**.

Vabimo vas, da nas obiščete v trgovini LES Radlje, Koroška cesta 68 v prostorih Gozdarstva Radlje (odcep za radeljski prelaz), telefon 0602/71-421

S tem kuponom lahko do 15. 2. 1994 kupite v trgovini LES Radlje vso blago s **5% popustom**.

Ime in priimek _____

Naslov _____

"Da bi bilo mirno..."

Ko smo si ob izteku starega leta voščili ob stisku roke, smo si zagotovo želeli, da bi bilo Novo boljše, kot je bilo pretklo. Na vseh področjih našega življenja si želimo ob novem letu, da bi tako gospodarstvo kot kmetijstvo le zaživelo, da bi bilo dovolj delovnih mest za mlade in za tiste, ki čakajo na delo. Pa tudi zdravo in mirno naj bo leto, v katerega smo stopili. Tako so nam povedali tudi naključno izbrani sogovorniki.

Pripravil: F. Jurač

MIHA SEVČNIKAR, poklicni voznik: "Poklic, ki ga opravljam kot voznik tovornjaka, je težak in odgovoren. Želim, da bi v letošnjem letu uspel v svojem poklicu in, da ne bi bilo nevšečnosti na cesti. Ko pa takole zasledujem vojne grozote na Balkanu, si pa zagotovo želim, da bi se vojna končala in, da bi bil mir na svetu."

MARIJA KONEČNIK, kmečka upokojenka: "Mislim, da je prvo, kar je v življenju potrebno, je to, da je med nami razumevanje in spoštovanje. V preteklosti smo kmečki ljudje tudi veliko trpeli, zato bi bilo prav in moja želja je taka, da bi tudi nam malo primaknili pokojnine, saj so kmečke pokojnine skoraj sramotne."

DRAGO SEŠEL, kmet: "Gotovo mi je velika želja ta, če smo v lanskem letu dobili strategijo kmetijstva, nekakšen dolgoročni dokument, da to strategijo končno začnemo v praksi izvajati. Kmet mora vedeti, kakšna bo njegova usoda za naprej, kajti okoli kmetijstva in gozdarstva je vse lepo napisano, vendar pa se še marsikaj sploh ne izvaja."

ŠTEFANIJA POTOČNIK, upokojenka: "Vsako novo leto nam prinaša novo delo in nove skrbi. Če je človek zdrav lahko vse to postori in uredi, zato je največja želja le po zdravju. Če si zdrav, lahko delaša in zdravje je tudi največje bogastvo. Sebi in drugim želim kar največ zdravja in osebne sreče."

ANTON PUNGARTNIK, upokojenec: "Tudi sam si osebno želim, da bi bilo letošnje leto lepo in srečno. Vedno radi rečemo, da bi bilo vsaj tako, kakršno je bilo lansko. Pa še res je. Če bo vsaj takšno kot je bilo lansko, bo pa že šlo nekako. Na vsakodnevne spremembe se bomo morali pač privaditi v tej naši mladi državi, ki vedno rada kaj spreminja."

